

Linžiloo kañ Yehiya n'a hantum

Citaaboo fahamandiroo

Yehiya ka Linžiloo woo hantum. Citaaboo woo nda cindey si šelañ nda takaa foo. A si šelañ kala Isa meešenney nda nga teegoyey ga kañ almaganawey si kaaray borey se. Wey din no a g'i feeri.

Yehiya ga cebe kañ Isa ti Irkoy meešenni abadantaa kañ na nga boñ tee adamize ka kaa ka huna ir game. Isa cawandoo ra, Isa ga cebe kañ nga ti:

- *Naahayaa kañ hun beenaa ra.*
- *Adamizey kurkaw hennaa.*
- *Adujja gaayoo.*
- *Kaloo mijoo.*
- *Fondaa kañ ga koy Irkoy do.*
- *Cimoo.*
- *Boraa kañ ga bukawey tunandi.*
- *Hunayan abadantaa nookaa.*

Linžiloo cawkaa ga hima ka faham kañ Isa ti Almasihu Irkoy Iz'aroо kañ amaanaa zandi. Isa ra hunayan ga duwandi sanda takaa kañ nda nga hunday n'a har ka nee: «Agay ti fondaan, nda cimoo, nda hunaroo.» (zamnaa 14.6).

Kañ Isa bayrandi kañ nga goo nda hinoo woo, woo se Alyahuudey addinää jineborey n'a wii. Amma a tun, a na nga boñ cebe nga taalibey se.

Boraa kañ ti Irkoy Šennoo

¹ Hayey kul sintinoo ga, Šennoo ga bara.
Šennoo goo Irkoy bande, Šennoo ti Irkoy.

² Sintinoo ga, a goo Irkoy bande.

³ Hayaa kul mana teendi kala nda nga. Haya
kul sii no kaŋ teendi bila nga.

⁴ Nga ra hunaroo goo, hunaroo ti adamizey
gaayoo.

⁵ Gaayoo goo ma dii kubaa ra, amma kubaa
mana hin a.

⁶ Boro foo kaa, Irkoy dontokaw no, maajoo ti
Yehiya*.

⁷ Nga ka kaa sanda seede ka seedetaray too
gaayoo se hala nga bande, borey kul ma naanay.

⁸ Man'ti nga ti gaayoo, amma a nka kaa ka
seedetaray too gaayoo se.

⁹ Gaay alhakiikaa woo kaa adujna ra ka
adamizey kul noo gaay.

¹⁰ Šennoo goo adujna ra, adujna mana teendi
kala nda nga, amma adujna man'a bay.

¹¹ A kaa nga gandaa ra, nga borey mana yadda
a ga.

¹² Amma borey kul kaŋ n'a dii, kaŋ naanay
maajoo, a n'i noo hini i ma tee Irkoy izeyan,

¹³ kanyan mana hayandi nda borey
hayandiroo takaa, wala nda assobon ibaayi,
wala nda aru ibaayi, Irkoy k'i hay.

¹⁴ Šennoo tee boro, a goro ka waati tee ir game.
Ir na nga daržaa guna sanda Iz'aru bajja folloku
daržaa kaŋ hun Baaba Irkoy do. A ga too nda
anneema nda cimi.

* **1:6 1.6** Yehiya woo man'ti kala batizekaa.

15 Yehiya na seedetaray tee a ga ka kaati ka nee: «Woo ti boraan kaj ga ay nee: ‹Boraan kaj ga kaa ay dumaa ga n’ay jin ka kaa, zama a n’ay jin ka bara.›»

16 Hayaa kaj n’a too, ir kul duu a ra, anneema ka kaa anneema.

17 Zama Musa bande ašariyaa kaa, Isa Almasihu bande anneemaa nda cimoo kaa.

18 Boro sii no kaj bay ka dii Irkoy. Iz’aru follokaa kaj goo Baaba Irkoy binoo ra, nga ti boraan kaj n’a bayrandi.

Yehiya kaj ti batizeekaa seedetaraa

(Matiyu 3.1-12; Marku 1.1-8; Luka 3.1-18)

19 Yehiya seedetaraa ne, waatoo kaj Alyahu-udey na sargari juwalkawyaŋ nda Lewi borey sanba [a ga] ka hun Žerizalem k’ā hää ka nee: «Ni, ni ti may?»

20 A na cimoo har, a man’ā yankar, a bayrandi ka nee: «Agay, ay man’ti Almasihu.»

21 Woo banda ga, i n’ā hää ka nee: «Adiši, ni ti may? Ni ti Ilyasu?» A nee: «Ay man’ti a.» «Ni ti annaboo[†]?» A zaabi ka nee: «Kalaa!»

22 I nee a se: «Aywa, ni ti may? Ir ga hima ka borey fahamandi kaj n’ir sanba. Ni hunday, macin no n’nee ni boŋ ga?»

23 A nee:
«Agay ti ‹jindoo kaj ga kaati saajoo ra ka nee: “Wa ir Koyoo fondaan šerrandi”[‡], sanda takaa kaj nda annabi Ezayi n’ā har.»
24 Borey kaj sanbandi Yehiya do, Fariziyeñey jerey no.

[†] **1:21 1.21** Alhukumoo 18.15-18. [‡] **1:23 1.23** Ezayi 40.3.

²⁵ I n'a hāa ka nee: «Adiši macin se n'ga borey batize nda ni man'ti Almasihu, ni man'ti Ilyasu, ni man'ti annaboo?»

²⁶ Yehiya n'i zaabi ka nee: «Agay, ay ga borey batize nda hari, amma boro goo war gamey ra kanj war s'a bay.

²⁷ A ga kaa ay dumaa ga, ay si hima nda ka nga taamey karfey feeri.»

²⁸ Woo mana teendi kala Betani, isaa kanj se i ga nee Žurden se banda, nongoo kanj ra Yehiya ga borey batize.

Isa ti Irkoy Feeji-izoo

²⁹ Subaa ra, Yehiya ga dii kanj Isa goo ma kaa nga here, a nee: «Irkoy Feeji-izoo ne kanj ga adujnja zunuboo kaa.

³⁰ Boraat i woo kanj ga ay nee: «Ay dumaa ga, aru foo ga kaa kanj n'ay jin ka kaa, zama a n'ay jin ka bara.»

³¹ Agay, ya n'a bay, amma hala a ma bayrandi Izirayel se, woo se ay kaa ka borey batize nda hari.»

³² Yehiya na seedetaray too ka nee: «Ay dii Irkoy Hundoo kanj ga zunbu sanda tuuzun alhaali ka hun beenaa ra ka kaa ka kay a boŋ.»

³³ Agay, ya n'a bay, amma boraat kanj n'ay sanba ya borey batize nda hari, nga no ka nee ya ne: «Boraat kanj ga n'dii Hundoo zunbu ka kay, boraat din no ma borey batize Hundi Henanantaa ra.»

³⁴ Agay, ay dii a, ay na seedetaray too kanj nga ti Irkoy Iz'aroo.»

Isa taalibi jina-jinawey

(Matiyu 4.18-22; Marku 1.16-20; Luka 5.1-11)

³⁵ Subaa ra, Yehiya goo no koyne, nga nda taalibi hinka.

³⁶ A na Isa guna kaŋ goo ma bisa, de a nee: «Irkoj Feeji-izoo ne.»

³⁷ Taalibi hinkaa maa šennoo kaŋ Yehiya n'a har, i hanga Isa.

³⁸ Isa nel, a dii kaŋ i hanga nga bande, a nee i se: «Macin no war ga ceeći?» I nee a se: «Rabbi, - kaŋ maanaa ti ‹Alfagaa› – man ra n'goo nda goray?»

³⁹ A nee i se: «Wa kaa ka dii a.» Alaasar dimma no, i koy, de i dii nongoo kaŋ ra a goo. I na zaaroo cindoo tee a bande.

⁴⁰ Andere kaŋ ti Simon Piyer armaa ti boro hinkaa affaa kaŋ maa Yehiya šenney ka hanga Isa.

⁴¹ Andere jin ka dii nga armaa gundoo Simon ka nee a se: «Ir dii Isuubantaa» – kaŋ maanaa ti «Almasihu».

⁴² A n'a ka koy Isa do. Isa n'a guna, a nee: «Ni ti Simon Yehiya§ izoo. Ni maajoo ga kaa ka tee Kefas» – kaŋ maanaa ti «Piyer» (Tondi).

Filip nda Nataniyel hanga Isa bande

⁴³ Subaa ra, Isa baa nga ma koy Galile gandaa here. A dii Filip, a nee a se: «Hanga agay.»

⁴⁴ Filip man'ti kala Betsayda boro, koyraa kaŋ ra Andere nda Piyer ga hun.

⁴⁵ Filip dii Nataniyel, a nee a se: «Ir duu boraan ga Musa hantum ašariyaa ra, annabey mo šelaŋ a ga kaŋ ti Isa, Isufi Nazaret boraan, izoo.»*

§ **1:42 1.42** Yehiya da se i ga nee Yunusa, Matiyu 16.17ra.

* **1:45 1.45** Alhukumoo 18.18; Ezayi 9.5–6; Ezekiyel 34.23.

46 Nataniyel nee a se: «Haya henna ga hin ka hun Nazaret wala?» Filip nee a se: «Kaa ka dii.»

47 Isa dii kaŋ Nataniyel goo ma kaa nga do, a šelaŋ a ga ka nee: «Izirayel boro cimoo ne kaŋ ra zanbayan sii.»

48 Nataniyel nee a se: «Taka foo nda n'g'ay bay?» Isa n'a zaabi ka nee: «Za Filip mana ni cee jeejaynajanoo cire, ay dii ni.»

49 Nataniyel n'a zaabi ka nee: «Rabbi, Irkoy Iz'aroo ti ni, Izirayel kokoyoo ti ni.»

50 Isa n'a zaabi ka nee: «Zama ay nee ay dii ni jeejaynajanoo cire, nga se n'ga naanay wala? N'ga kaa ka dii haya kaŋ bisa woo.»

51 A yee ka nee a se: «Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se, war ga dii beenaa ga feeri, Irkoy almalaykey ga žigi i ga zunbu Boraal kaŋ tee Adamize boŋ.[†]»

2

Hijjaa kaŋ tee Kana koyraa ra

1 Jirbi hinzantoo hane, hijjay foo tee Kana kaŋ goo Galile. Isa paa goo no din.

2 Isa nda nga taalibey mo ciyandi hijjaa ra.

3 Alaneb hari mooraa kuma, Isa paa nee a se: «Borey sii nda alaneb hari koyne.»

4 Isa nee a se: «Naŋay, macin ka agay nda ni danj woo ra? Ay waatoo mana too jina.»

5 Nanjoo nee tamey se: «Haya kul kaŋ a n'a har war se, war m'a tee.»

6 Woo gar tondi kusu iddu goo no din Alyahu-udey alwalaa haroo se. Affoo kul ga liitar

[†] **1:51 1.51** Sintinoo 28.12.

woyyaaha (80) ka koy zangu nda waranka (120) cine zaa.

⁷ Isa nee i se: «Wa hari kusey wey too nda hari.» I n'i too hala mijney ga.

⁸ A nee i se: «Sohō wa gur ka koy nda a ḥaayaney jineboraa se.» I koy nda a.

⁹ Waatoo kaŋ ḥaayaney jineboraa na haroo kaŋ bere ka tee alaneb hari moora taba, a si bay nongu kaŋ ra a hun, ka gar kaŋ tamey kaŋ na haroo gur ga bay, a na aruhiji taagaa cee

¹⁰ ka nee a se: «Boro kul, alaneb hari moora hennaa no a ga jin k'a zamna, nda hoyandikey too, waatoo din i m'i noo woo kaŋ si hanse ka boori. Ni, n'gaabu alaneb hari hennaa ga kala sohō.»

¹¹ Isa tammaasa kayfantey ijinaa ti woo kaŋ a n'a tee Kana ra kaŋ goo Galile. A na nga daržaa bangandi, de nga taalibey naanay a.

¹² Woo banda ga, a doo ka koy Kaparnahum, nga, nda nga jaa, nda nga armey, nda nga taalibey. I cindi no din, amma i mana jirbi boobo tee.

*Isa na maamalakey gaaray Irkoy hugu beeroor
ra (Matiyu 21.12-13; Marku 11.15-17; Luka 19.45-46)*

¹³ Alyahuudey Borcintaraa jingaroo man, Isa žigi ka koy Žerizalem.

¹⁴ A na haw nda feeji neerekawayan, nda tuuzun neerekawayan, nda nooru barmaykawayan kaŋ goo ma goro gar Irkoy hugu beeroo ra.

¹⁵ A na karfuyaŋ tee barzu. A na borey kul, nda feejey, nda hawey gaaray k'i kaa Irkoy hugu

beeroo ra. A na barmaykey noorey mun, a na taabaley gum.

¹⁶ A nee tuuzun neerekey se: «Wa wey kaa ne ra! War mas'ay Baaba Irkoy hugoo tee maamalahugu!»

¹⁷ Nga taalibey hongu kañ a hantumandi Citaaboo ra ka nee: «Ni hugoo bajoo alhuzunoo g'ay ñaa nda kunehere.»*

¹⁸ Woo banda ga, Alyahuudey šelanj ka nee: «Macin ti tammaasa kayfantaa kañ n'ga tee ir se ka cebe kañ n'goo nda hini ka hayey wey tee?»

¹⁹ Isa n'i zaabi ka nee: «Wa Irkoy hugoo woo kayri, jirbi hinza ra ay g'a kayandi.»

²⁰ Alyahuudey nee: «Jiiri woytaaci cindi iddu (46) no Irkoy hugoo woo n'a tee cinayan ra, ni, n'g'a kayandi jirbi hinza ra?»

²¹ Amma Irkoy hugoo kañ ga Isa šelanj man'ti kala nga hunday gaahamoo.

²² Woo se waatoo kañ ra a tun bukawey ra, nga taalibey hongu kañ a n'a har. I naanay Citaaboo nda šennoo kañ Isa n'a har.

Haya kul kañ goo adamize ra, Isa g'a bay

²³ Kañ Isa goo Žerizalem, Borcintaraa jingaroo waati, boro boobo naanay maapoo kañ i dii tammaasa kayfantey kañ a g'i tee.

²⁴ Amma Isa si naanay ey, a g'i kul bay,

²⁵ zama a si too boro ma šelanj a se adamize ga. Nga, a ga haya bay kañ goo adamize ra.

* **2:17 2.17** Zabur 69.10.

3

Isa nda Nikodem faajikaaraa

¹ Boro foo kañ goo Fariziyeñey ra kañ maapnoo ti Nikodem, Alyahuudey boñkoyni foo no,

² a kaa Isa do cijin here ka nee a se: «Rabbi, ir ga bay kañ cawandikaw ti ni kañ hun Irkoy do, zama boro kul si hin ka tammaasa kayfantey wey tee kañ n'goo m'i tee nda man'ti Irkoy bara a bande.»

³ Isa zaabi ka nee a se: «Nda cimi, cimoo ne kañ ay g'a har ma ne, nda boro mana hayandi taaga^{*}, a si hin ka dii Irkoy Laamaa.»

⁴ Nikodem nee a se: «Taka foo nda boro kañ žen ga hin ka hayandi? A mma hin ka yee nga naa gundoo ra ka yee ka hayandi?»

⁵ Isa zaabi ka nee: «Nda cimi, cimoo ne kañ ay g'a har ma ne, nda boro mana hayandi hari nda Irkoy Hundoo albarkaa ra, a si hin ka huru Irkoy Laamaa ra.

⁶ Haya kañ hayandi adamize albarkaa ra ti adamize, haya kañ hayandi Irkoy Hundoo albarkaa ra ti hundi.

⁷ A masi ni bonjoo haw kañ ay nee: «Kala war ma hayandi taaga.»[†]

⁸ Hewoo ga hēe nongu kañ ra a baa, n'ga maa jindoo, amma n'si bay nongu kañ ra a hun, n'si bay nongu kañ ra a ga koy. Takaa woo da ti boro kul kañ hayandi Irkoy Hundoo albarkaa ra.»

⁹ Nikodem n'a zaabi ka nee: «Taka foo nda woo ga hin ka tee?»

* **3:3 3.3** «hayandi taaga», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «hayandi ka hun beene». † **3:7 3.7** Sorro 3to.

10 Isa zaabi ka nee a se: «Ni kaŋ ti Izirayel cawandikaa, amma n'si hayey wey bay?

11 Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har ma ne, hayaa kaŋ ir g'a bay no ir g'a har, hayaa kaŋ ir dii a, nga ga ir ga seedetaray tee, amma war si yadda ir seedetaraa ga.

12 Nda ay šelanj war se laboo hayey ga, war si naanay, taka foo nda war ga naanay nda ay šelanj war se beenaa hayey ga?

13 Boro kul mana žigi beenaa ra, nda man'ti Boraa kaŋ tee Adamize kaŋ zunbu ka hun beenaa ra.

14 Sanda takaa kaŋ nda Musa na gondoo jer bundu ga saajoo ra‡, takaa din da kala Boraa kaŋ tee Adamize ma jerandi

15 hala boro kul kaŋ naanay a ma duu hunayan abadantaa.

16 Zama Irkoy hanse ka baa adujnja§, a na nga Iz'aru bajja follokaa nondi hala boro kul kaŋ naanay a masi halaci, a ma duu hunayan abadantaa.

17 Irkoy mana nga Iz'arоо sanba adujnja ra hala a ma adujnja ciiti, amma a nk'a sanba a ma adujnja hallasi.

18 Boro kaŋ naanay a si ciitandi, amma boro kaŋ si naanay, ciitandi ka ben, zama a mana naanay Irkoy Iz'aru follokaa maapoo.

19 Ciitoo ti, gaayoo kaa adujnja ra, adamizey baa kubaa ka bisa gaayoo, zama ngi teegoyey ga laala.

‡ **3:14 3.14** Kabuyaney 21.7-9. § **3:16 3.16** «Zama Irkoy hanse ka baa adujnja», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «Zama takaa ne kaŋ nda Irkoy baa adujnja: a na...».

²⁰ Zama boro kul kañ ga goy laala tee, mma konna gaayoo, a si kaa gaayoo here, nga teegoyey masi bangay.

²¹ Amma boro kañ ga goy nda cimi ga kaa gaayoo here hala nga teegoyey ma bangandi kañ i teendi nda Irkoy ibaayoo.»

Yehiya kañ ti batizekaa šelaŋ Isa Almasihu ga

²² Woo banda ga, Isa nda nga taalibey koy Žude gandaa ra, a na waati tee i bande no din, a ga borey batize.

²³ Yehiya mo ga borey batize Enoj kañ ga man Salim, zama hari boobo goo no din. Boroyañ ga kaa hala i ma batizandi.

²⁴ Woo ti za Yehiya mana huru kasaar ra.

²⁵ Kakaw huru Yehiya taalibey nda Alyahuudu foo game henanandiyano ga.

²⁶ I koy Yehiya do ka nee a se: «Rabbi, boraan kañ cindi ni bande Žurdeñ isaa se banda, kañ ga n'na seedetaray too, nga ne, a goo ma borey batize, de borey kul goo ma koy a do.»

²⁷ Yehiya zaabi ka nee: «Boro kul si hin ka duu baffoo kala woo kañ hun a se Irkoy do beenaa ra.

²⁸ War zaati ga tee ya ne seede kañ ay nee: «Ay man'ti Almasihu, amma ya nka sanbandi a jine.»

²⁹ Boraan kañ wane nda woyhijoo man'ti kala aruhijoo, amma aruhijoo ceroo kañ goo jeroo ga, ga hanajer a se, a ga hanse ka jaali nda aruhijoo jindoo kañ se a ga maa. Woo ti ay jaaloo, haya kul s'a gaza.

³⁰ Boraan din, kala a ma tonton, agay ya yee ganda.»

Boraa kaŋ hun beenaa ra

³¹ «Boraa kaŋ hun beene goo borey kul boŋ. Boro kaŋ goo laboo ga, laboo wane nda a, laboo hayey ga a ga šelaŋ. Boraa kaŋ hun beenaa ra [goo borey kul boŋ],

³² hayey kaŋ a dii ey, a maar'ey, a ga seedetaray tee i ga. Amma boro kul si yadda nga seedetaraa ga.

³³ Boro kaŋ na nga seedetaraa dii tabatandi kaŋ Irkoy ti cimi.

³⁴ Zama boraal kaŋ Irkoy n'a sanba, Irkoy šenney no a g'i har, zama Irkoy si nga Hundoo neeši k'a noo.

³⁵ Baaba Irkoy ga baa Iz'aroo, de mo a na hayaan kul daŋ kaboo ra.

³⁶ Boro kaŋ naanay Iz'aroo duu hunayan abadantaa, boro kaŋ na Iz'aroo kuta si kaa ka dii hunaroo, amma Irkoy futayyanoo ga cindi a ga.»

4

Isa nda Samari koyraa woyoo šennoo

¹ Kaŋ Isa bay kaŋ Fariziyeňey maa kaŋ nga ga taalibi tee k'i batize ka bisa Yehiya,

² - woo gar man'ti Isa hunday no ma borey batize, nga taalibey no -

³ a hun Žude ka yee ka koy Galile.

⁴ A tilasu a ma bisa nda Samari gandaa.

⁵ A too Samari koyra foo ra kaŋ se i ga nee Sišar kaŋ ga man faaroo kaŋ Yakuba bay k'a noo nga iz'aroo Isufi se.*

* **4:5 4.5** Sintinoo 33.19; Žozuwe 24.32.

⁶ No din ra Yakuba dayoo goo. Isa fara diraa ra, a goro de dayoo jeroo ga, woo ti guuru woy cindi hinka (12) dimma ga.

⁷ Samari woy foo kaa ka hari gur. Isa nee a se: «Ay noo ya haŋ.»

⁸ Woo gar nga taalibey koy koyraa ra ka ḥaaayan day.

⁹ Samari woyoo nee a se: «Taka foo ni, Alyahuudu, ga agay kaŋ ti Samari woywiri hari?» Alyahuudey nda Samari borey si marga haya kul ra, nga se a na woo har.

¹⁰ Isa n'a zaabi ka nee: «Nda a gar ni mma Irkoy nooyanoo bay nda boraan kaŋ goo ma nee ma ne: <Ay noo ya haŋ>, ni hunday no m'a wiri ma haŋ, de a ga ni noo hari hunante.»

¹¹ [Woyoo] nee a se: «Ay koyoo, aja sii ma ne, dayoo ga guusu, adiši man ra n'ga duu hari hunantaa?»

¹² Ni nka bisa ir baaba Yakuba kaŋ n'ir noo dayoo, nga hunday haŋ a ra, izey nda nga almaney haŋ a ra?»

¹³ Isa n'a zaabi ka nee: «Boro kul kaŋ na haroo woo haŋ ga jaw koyné,

¹⁴ amma boro kaŋ na haroo haŋ kaŋ ay g'a noo a se, šikka sii kaŋ a si jaw hala abada. Haroo kaŋ ay g'a noo a se ga tee a ra isajaa kaŋ ga boosu hala hunayan abadantaa ra.»

¹⁵ Woyoo nee Isa se: «Ay koyoo, ay noo haroo woo hala ya si yee ka jaw, ya si yee ka kaa ne ra ka hari gur.»

¹⁶ Isa nee a se: «Koy ni kurnoo cee, ma kaa ne ra.»

17 Woyoo n'a zaabi ka nee: «Ay sii nda kurje.» Isa nee a se: «N'na har ka boori ka nee: ‹Ay sii nda kurje›,

18 zama kurje guu no n'n'a tee ka bisa, woo kaŋ goo ni kone sohō da man'ti ni kurjoo. N'na cimi har woo ra.»

19 Woyoo nee a se: «Ay Koyoo, ay ga dii kaŋ annabi ti ni.

20 Ir kaagey sujudu Irkoy se tondi hondoo woo bonj, amma war, war ga nee kaŋ Žerizalem ti nongoo kaŋ ra boro ga hima ka sujudu.»

21 Isa nee a se: «Woyoo, naanay agay, waatoo ga kaa kaŋ ra man'ti tondi hondoo woo bonj wala Žerizalem no war ga sujudu Baaba Irkoy se.

22 War ga sujudu haya se kaŋ war s'a bay, ir ga sujudu haya se kaŋ ir g'a bay, zama hallasiroo si hun kala Alyahuudey do.

23 Amma waatoo ga kaa, de mo waatoo kaa ka ben kaŋ ra sujudukaw cimey ga sujudu Baaba Irkoy se nda Hundu nda cimi, zama wey ti sujudukey kaŋ Baaba Irkoy g'i ceeci.

24 Irkoy ti Hundu, adiši borey kaŋ ga sujudu a se mma hima ka sujudu a se nda Hundu nda cimi.»

25 Woyoo nee a se: «Ay ga bay kaŋ Isuubantaa kaŋ se i ga nee Almasihu ga hima ka kaa. Nda nga woo kaa, a ga haya kuļ bayrandi ir se.»

26 Isa nee a se: «Agay no, agay kaŋ ga šelanj ma ne.»

27 I goo woo da ra kaŋ nga taalibey kaa, boŋey haw kaŋ Isa ga šelanj woy bande. Amma boro kul mana nee: «Macin no n'ga wiri?» wala «Macin no n'goo m'a har a bande?»

28 Woo banda ga, woyoo na nga hooboo naŋ ka koy koyraa ra ka nee borey se:

29 «Wa kaa ka dii boro foo kaŋ na hayaa kul har ya ne kaŋ ay n'a tee. A ga hin ka tee nga ti Almasihu?»

30 Borey fatta koyraa ra ka koy a do.

31 Waatoo woo, Isa taalibey n'a suurandi ka nee: «Rabbi, ḥaa!»

32 Amma a nee i se: «Agay, ay goo nda ḥaayan kaŋ war, war s'a bay.»

33 Taalibey nee cere se: «Boro ka kate a se ḥaayan?»

34 Isa nee i se: «Ay ḥaahayaa man'ti kala ya boraa kaŋ n'ay sanba ibaayoo tee, ka nga goyoo benandi.

35 War hunday si nee kaŋ ne nda handu taaci hegaa ga tee? Nga ne, ay ga nee war se, war ma war bonjey jer ka faarey guna, zama i nin hegaa se. Za sohō da

36 hegaykaa ga duu banaw, a ga faari-izey marga hunayan abadantaa se. Woo ra boro hinkaa kaŋ ti dumakaa nda hegaykaa ga jaali cere bande.

37 Zama woo ra yaasaa na cimi har kaŋ nee: «Affoo ga duma, affoo ga hegay.»

38 Agay, ay na war sanba war ma hayaa hegay kaŋ war man'a goy. Affooyaŋ goy, de war huru ngi goyoo ra.»

39 Koyraa din Samari boro boobo naanay Isa, woyoo deedaa maaganda se kaŋ na seedetaray tee ka nee: «A na hayaa kul kaŋ ay n'a tee har ya ne.»

40 Koyne mo kaŋ Samari borey kaa a do, i n'a suurandi a ma cindi ngi bande. A cindi no din jirbi hinka.

41 Boro boobo kaŋ bisa borey wey naanay nga šennoo maaganda se.

42 I nee woyoo se: «Man'ti ni fillaa se ir ga naanay, zama ir hunday maa a se, ir ga bay mo kaŋ nda cimi, nga ti adunja Hallasikaa.»

Isa na kokoyoo goykaw beeri foo iz'aroo noo baani

43 Jirbi hinkaa woo banda ga, Isa hun no din ka koy Galile,

44 zama nga zaati ka bayrandi kaŋ annabi si beerandi nga bon gandaa ra.

45 Waatoo kaŋ a too Galile, Galile borey n'a kubay henna, za i dii hayey kul kaŋ a n'i tee Žerizalem jingaroo hane, zama ngi hunday koy jingaroo ra.

46 A yee Kana kaŋ goo Galile kaŋ ra a bay ka haroo bere k'a tee alaneb hari moora. Kaparnahum ra, kokoyoo goykaw beeri foo goo kaŋ iz'aroo ga wirci.

47 Kaŋ a maa kaŋ Isa hun Galile ka koy Žude, a koy a do k'a ḥaaray a ma doo nga iz'aroo do k'a noo baani, zama a ga baa ka buu.

48 Isa nee a se: «Nda war mana dii tam-maasayaŋ nda kayfiyaŋ, šikka sii war si naanay.»

49 Kokoyoo goykaa nee a se: «Ay Koyoo, doo za ay izoo mana buu.»

50 Isa nee a se: «Koy, ni iz'aroo ga huna.» Aroo naanay šennoo kaŋ Isa n'a har, a koy.

⁵¹ A goo ma doo da kañ nga tamey n'a kubay ka nee a se kañ nga izoo ga huna.

⁵² A n'i hña waati foo no a baa a se. I nee a se: «Bi, zaarikay guuru foo dimma ga no gaaham konnoo ben a ga.»

⁵³ Baaboo lakkaloo zunbu kañ waatoo din hunday no Isa nee nga se: «Ni iz'aroo ga huna.» A naanay, nga nda nga hugoo borey kul.

⁵⁴ Woo ti Isa tammaasa kayfante hinkantoo kañ a yee k'a tee kañ a hun Žude ka koy Galile.

5

Isa na wircikoyni noo baani Betezata bangoo jeroo ga

¹ Woo banda ga, Alyahuudey jingar foo tee, Isa žigi ka koy Žerizalem.

² Woo gar kañ Žerizalem ra, koyraa mee foo kañ se i ga nee Feejey Wanoo, nga jeroo ga, bangoo foo nda galliya guu goo no, bangoo maajoo ti Betezata Ebere šenni ra.

³ Galliyawey din ra, wircikoyni booboo kañ ti danawayan, nda borojereyan, nda bonguyan goo ma kani [ka haroo guzuguzuyanoo batu.

⁴ Zama ir Koyoo almalayka foo no ma zunbu bangoo ra, waati ka kaa waati ka haroo guzuguzu, de boro jinaa kañ ga doo haroo ra guzuguzuyanoo banda ga, ga duu baani, a ma tee wirci dumi kul kañ goo a ga.]

⁵ Aru foo goo no din kañ ga wirci jiiri waranza cindi yaaha (38).

⁶ Isa dii a, a ga kani, a bay kañ a gay a ga wirci, a nee a se: «N'ga baa ma duu baani?»

⁷ Wircikoynoo n'a zaabi ka nee: «Ay Koyoo, ay sii nda boro kañ g'ay warra bangoo ra waati kañ haroo guzuguzandi. Waati kañ agay, ay ga koy, boro foo ga zunbu ay jine.»

⁸ Isa nee a se: «Tun, ma ni daarijoo zaa, ma dira.»

⁹ Dogoo din da aroo duu baani, a na nga daarijoo zaa, a dira. Hanoo din hunanzam zaari no.

¹⁰ Alyahuudey nee boraan kañ duu baani se: «Hunanzam zaari ti hõ, a si hima ma ni daarijoo zaa.»

¹¹ A n'i zaabi ka nee: «Boraan kañ n'ay noo baani ka nee ya ne: <Ni daarijoo zaa, ma dira.»»

¹² I n'a hää ka nee: «May ti boraan kañ nee ma ne: <Zaa ka dira?»»

¹³ Amma aroo kañ duu baani si boraan bay, zama Isa dere jamaa ra* kañ goo no din ra.

¹⁴ Woo banda ga, Isa n'a gar Irkoy hugu beerooraa, a nee a se: «Nga ne, n'duu baani, masi zunubu tee koyne, haya masi koy duu ni kañ jaase ijinaa.»

¹⁵ Aroo koy, a bayrandi Alyahuudey se kañ Isa ka nga noo baani.

¹⁶ Woo se Alyahuudey ga Isa gurzugay, zama a na hayey wey tee hunanzam zaaroo hane.

¹⁷ Amma [Isa] n'i zaabi ka nee: «Ay Baaba Irkoy goo goyoo ga hala hõ, agay da goo a ga.»

¹⁸ Woo maaganda se Alyahuudey ga hanse ka ceeci koyne ngi m'a wii, zama a ga hunanzam

* **5:13 5.13** «zama Isa dere jamaa ra», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «zama Isa dere jamaa maaganda se».

zaaroo hoo. Koyne mo a ga nee Irkoy se nga Baaba gundoo, a ga nga boŋ sawandi nda Irkoy.

Irkoy Iz'aroo hinoo

19 Isa na šennoo zaa ka nee i se: «Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se, Iz'aroo si hin ka haya kul tee nda nga boŋ nda man'ti haya kaŋ a dii Baaba Irkoy g'a tee. Zama hayey kaŋ Baaba Irkoy g'i tee, ngi no Iz'aroo mo g'i tee.

20 Zama Baaba Irkoy ga baa Iz'aroo, de a ga haya kul cebe a se kaŋ a g'a tee. A g'a cebe hayayan kaŋ a m'i tee kaŋ bisa wey, de a ga tee war se bonjhaway.

21 Zama takaa kaŋ nda Baaba Irkoy ga bukawey tunandi k'i hunandi, takaa din da Iz'aroo mo ga boro hunandi kaŋ a baa.

22 Koyne mo Baaba Irkoy si boro kul ciiti, amma a na ciitoo kul noo Iz'aroo se,

23 hala borey kul ma Iz'aroo beerandi sanda takaa kaŋ nda i ga Baaba Irkoy beerandi. Boro kaŋ si Iz'aroo beerandi si Baaba Irkoy beerandi kaŋ n'a sanba.

24 Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se, boro kaŋ ga hanajer ay šennoo se, de a naanay boraal kaŋ n'ay sanba, boraal ga duu hunayan abadantaa, a si ciitandi, amma a nka hun buuyan ra ka koy hunayan ra.

25 Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se, waatoo ga kaa, de mo waatoo kaa ka ben kaŋ ra bukawey ga maa Irkoy Iz'aroo jindoo, de wey kaŋ ga maar'a ga huna.

²⁶ Zama takaa kañ nda hunayan goo Baaba Irkoy kone, takaa din da nda hunayan goo Iz'aroo mo kone.

²⁷ A n'a noo hini a ma ciiti, zama nga ti Boraal kañ tee Adamize.

²⁸ Woo masi war boñey haw, zama waatoo ga kaa kañ ra borey kul kañ goo saarawey ra ga maa jindoo,

²⁹ de i ga fatta. Goy henna teekey ga tun ka huna, amma goy laala teekey ga tun ciitoo se.»

Hayey kañ ga seedetaray tee Isa ga

³⁰ «Ay si hin ka haya kul tee nda ay bon. Woo kañ ay maa Irkoy n'a har nda ay ga ciiti. Ay ciitoo ga šerre, zama man'ti agay ibaayoo no ay g'a ceeći, amma boraa kañ n'ay sanba ibaayoo no ay g'a ceeći.

³¹ Nda agay hunday no ma seedetaray tee ay bon ga, ay seedetaraa man'ti cimi.

³² Boro foo no ma seedetaray tee ay ga, ay ga bay mo kañ nga seedetaraa ti cimi kañ a g'a tee ay ga.

³³ War, war na boroyañ sanba Yehiya[†] do, a na seedetaray tee cimoo ga.

³⁴ Agay, ay si too boro seedetaray ga, amma ya mma woo har hala war, war ma duu ka hallasi.

³⁵ Yehiya ti fitillaa kañ ga dii, a ga gaay noo, amma war, war baa war ma jaali nga gaayoo ra guuru foo.

³⁶ Agay, ay goo nda seedetaray kañ bisa Yehiya wanoo, zama teegoyey kañ Baaba Irkoy n'i noo ya ne y'i benandi, teegoyey din hunday kañ ay

[†] 5:33 5.33 Yehiya woo man'ti kala batizekaa.

g'i tee no ma seedetaray tee kañ Baaba Irkoy k'ay sanba.

³⁷ Baaba Irkoy hunday kañ n'ay sanba na seedetaray tee ay ga. War mana bay ka maa jindoo, war mana bay ka dii nga alhaaloo,

³⁸ nga šennoo si cindi war ra, zama boraan kañ nga, a n'a sanba, woo din, war si naanay a.

³⁹ War ga Citaaboo caw k'a fesufesu, zama war ga hongu nga ra war ga duu hunayan abadantaa, nga no ma seedetaray tee ay ga.

⁴⁰ War si baa war ma kaa ay do ka duu hunaroo.

⁴¹ Man'ti adamizey do ay ga duu darža.

⁴² Amma ay ga war bay kañ Irkoy bajoo sii war ra.

⁴³ Agay, ay kaa ay Baaba Irkoy maajoo ga, war mana yadda ay ga. Nda boro foo kaa nga boñ maajoo ga, war ga yadda a ga.

⁴⁴ Taka foo nda war, war ga hin ka naanay, war kañ ga baa daržaa kañ hun borey do, de war si daržaa ceeci kañ ga hun Irkoy follokaa do?

⁴⁵ War masi hongu kañ agay, ay ga war wurru Baaba Irkoy do. Musa kañ ga war ga naata ti war wurrukaa.

⁴⁶ Nda a gar war nka naanay Musa war ga naanay agay mo, zama agay ti boraan kañ ga a hantum.

⁴⁷ Amma nda war si naanay hayey kañ a n'i hantum, taka foo nda war ga naanay ay šenney?»

*Isa na boro zenber guu (5.000) ኃንዲ
 (Matiyu 14.13-21; Marku 6.30-44; Luka 9.10-17)*

¹ Woo banda ga, Isa koy Galile kañ se i ga nee Tiberiyad, isabangoo boñ faa ga.

² Alžama beeri hanga a, zama i ga dii tammaasa kayfantey kañ a g'i tee wircikoyney se.

³ Isa žigi tondi hondoo boñ ka goro, nga nda nga taalibey.

⁴ Borcintaraa jingaroo kañ ti Alyahuudey jingaroo man.

⁵ Isa na nga bonjoo jer, de a dii alžama beeri kañ ga kaa nga do, a nee Filip se: «Man ra ir ga ḥaayan day hala borey wey ma ḥaaa?»

⁶ A nka šennoo woo har k'a sii, zama a ga hayaa bay kañ nga g'a tee.

⁷ Filip n'a zaabi ka nee: «Ba nzorfu kaaray tamma boñ zangu hinka (200) takula si wasa hala boro kul ma duu a ra ikaccu-kaccu.»

⁸ Nga taalibey affoo kañ ti Andere, Simon Piyer armaa nee a se:

⁹ «Zankaaru foo goo ne kañ kone orž takula guu nda hamisa hinka goo, amma macin no woo g'a hanse alžama beeroo se?»

¹⁰ Isa nee a se: «Wa borey gorandi.» Subu booboo goo no din. I goro, arey hinnaa ga too zenber guu (5.000) cine.

¹¹ Isa na takulawey zaa, a na Irkoy foo nda goy, a n'i zamna borey kañ ga goro se, takaa din da hamisawey mo, a n'i noo haya kañ ga wasa i se.

¹² Waatoo kañ i kungu, a nee nga taalibey se: «Wa wey kañ cindi marga hala haya kul masi mursu.»

¹³ I n'i marga, i na kokondo woy cindi hinka (12) too nda woo kañ cindi orž takula guu dunbundubantey ḥaayanoo banda ga.

¹⁴ Kañ borey dii tammaasa kayfantaa kañ Isa n'a tee, i nee: «Nda cimi, woo ti annaboo kañ ga hima ka kaa adujna ra.»

¹⁵ Isa bay kañ i ga kaa ka nga dii ka nga tee kokoy, a hun no din ka yee koyne tondi hondoo boñ nga hinne.

*Isa dira nda nga cewey hari boñ
(Matiyu 14.22-33; Marku 6.45-52)*

¹⁶ Waynaa kanyanoo ga, Isa taalibey koy isabangoo mijnoo ga.

¹⁷ I huru harihii foo ra ka deñ ka koy isabangoo boñ faa ga, Kaparnahum here. Kubaa huru, amma Isa mana koy i do.

¹⁸ Hew beeri tun, isabangoo boosu.

¹⁹ Taalibey na hiyoo hun ka koy haya kañ ga too kilomeetar guu ka koy iddu taka kañ i ga dii Isa ga dira nda nga cewey isabangoo boñ ka man hiyoo. I hunbur.

²⁰ Amma Isa nee i se: «Agay no, war masi hunbur.»

²¹ I baa ngi m'a zaa harihiyoo ra, amma dogoo din da hiyoo too nongoo kañ ra i ga koy guraa ga.

Jamaa ga Isa ceeci

²² Subaa ra, alžamaa kañ cindi isabangoo boñ faa ga, dii kañ harihii sii no din kala afolloku, Isa mana huru nga taalibey bande a ra, amma taalibey hinne ka koy.

²³ Harihii fooyaŋ mo hun Tiberiyad ka kaa nongoo jeroo ga kaŋ ra i na takulawey ɳaa waatoo kaŋ ir Koyoo na albarka daŋ Irkoy se ka ben.

²⁴ Waatoo kaŋ jamaa dii kaŋ Isa sii no, nga taalibey mo sii no, i huru hiyey ra ka koy Kaparnahum k'a ceeci.

Isa ti hunayan takulaa

²⁵ Waatoo kaŋ i na Isa gar isabangoo boŋ faa ga, i nee a se: «Rabbi, waati foo no n'kaa ne ra?»

²⁶ A n'i zaabi ka nee: «Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se, war g'ay ceeci, man'ti tammaasa kayfantey kaŋ war dii ey se, amma war goo ay bande, zama war ɳaa, war kungu.

²⁷ War masi goy ɳaahayaa kaŋ ga mursu se, amma wa goy ɳaahayaa se kaŋ ga cindi hala hunayan abadantaa ra. Naahayaa, Boraan kaŋ tee Adamize g'a noo war se, zama nga no Baaba Irkoy n'a tabatandi.»

²⁸ I nee Isa se: «Macin no ir m'a tee hala ir ma hin ka Irkoy teegoyey tee?»

²⁹ Isa n'i zaabi ka nee: «Irkoy teegoyoo ti, war ma naanay boraan kaŋ nga, a n'a sanba.»

³⁰ I nee a se: «Macin ti tammaasa kayfantaa kaŋ ni, n'g'a tee hala ir ma dii a ka naanay ni? Macin no n'g'a tee?»

³¹ Ir kaagey na ɳaahayaa kaŋ se i ga nee man ɳaa saajoo ra sanda takaa kaŋ nda a hantumandi Citaaboo ra ka nee: <A n'i noo takula kaŋ hun beenaa ra i m'a ɳaa.>^{*}

* **6:31 6.31** Fattaroo 16.4, 15; Zabur 78.24.

³² Isa nee i se: «Nda cimi, cimoo ne kañ ay g'a har war se, man'ti Musa ka war noo takulaa kañ hun beenaa ra, amma ay Baaba Irkoy no ma war noo beenaa takula alhakiikaa,

³³ zama Irkoy takulaa man'ti kala boraan kañ zunbu ka hun beenaa ra ka adujja noo hunayan.»

³⁴ I nee a se: «Ir Koyoo, ir noo takulaa woo waati kul.»

³⁵ Isa nee i se: «Agay, agay ti hunayan takulaa. Boro kañ kaa ay do, šikka sii, a si heray, boro kañ ga naanay agay, šikka sii, a si jaw abada.

³⁶ Amma ay ga nee war se, war dii [agay], amma war si naanay.

³⁷ Haya kul kañ Baaba Irkoy n'a noo ya ne ga kaa ay do. Boro kañ kaa ay do, šikka sii ay s'a warra taray.

³⁸ Zama man'ti ya agay ibaayoo tee se ay zunbu ka hun beenaa ra, amma boraan kañ n'ay sanba ibaayoo no ay g'a tee.

³⁹ A gar boraan kañ n'ay sanba ibaayoo man'ti kala haya kul kañ a n'a noo ya ne ba affoo masi dere i ra, de zaari koraa hane y'i tunandi.

⁴⁰ Ay Baaba Irkoy ibaayoo man'ti kala boro kul kañ dii Iz'aroo, a naanay a, ma duu hunayan abadantaa, de ya boraan tunandi zaari koraa hane.»

⁴¹ Alyahuudey njuunujuunu Isa ga, zama a nee: «Agay ti takulaa kañ zunbu ka hun beenaa ra.»

⁴² I nee: «Man'ti Isa Isufi iz'aroo ti woo, ir ga janjoo nda baaboo bay? Taka foo sohõ a ga nee: <Beenaa ra ay zunbu ka hun?>»

43 Isa n'i zaabi ka nee: «War masi
ŋuuunuŋuuunu cere ra.

44 Boro kul si hin ka kaa ay do, nda man'ti ay
Baaba Irkoy kaŋ n'ay sanba k'a cendi, de agay,
ay g'a tunandi zaari koraa hane.

45 A hantumandi annabey citaabey ra ka nee:
<Irkoy g'i kul cawandi.>† Takaa din da, boro
kul kaŋ maa Baaba Irkoy se ka hayey kaŋ a g'i
cawandi dii, ga kaa ay do.

46 Man'ti boro nka bay ka dii Baaba Irkoy,
boraa hinne kaŋ hun Irkoy do, nga ti boraa kaŋ
dii Baaba Irkoy.

47 Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se,
boro kaŋ ga naanay duu hunayan abadantaa.

48 Agay, agay ti hunayan takulaa.

49 War kaagey na man ŋaa saajoo ra, i buu.

50 Woo ti takulaa kaŋ ga zunbu ka hun beenaa
ra, hala boro ma ŋaa a masi buu.

51 Agay, agay ti takula hunantaa kaŋ zunbu ka
hun beenaa ra. Boro kaŋ ŋaa takulaa woo ra,
a ga huna hala abada. Takulaa kaŋ agay, ay g'a
noo man'ti kala ay hamoo kaŋ ay g'a noo aduŋja
hunaroo se.»

52 Woo ga, Alyahuudey na cere kakaw ka nee:
«Taka foo nda woo ga hin k'ir noo nga hamoo ir
m'a ŋaa?»

53 Isa nee i se: «Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay
g'a har war se, nda war mana Boraa kaŋ tee
Adamize hamoo ŋaa ka nga kuroo haŋ, hunayan
sii war ra.

† **6:45 6.45** Ezayi 54.13.

⁵⁴ Boro kaŋ n'ay hamoo ɳaa k'ay kuroo hanj, boraan duu hunayan abadantaa, de agay, ay g'a tunandi zaari koraa hane.

⁵⁵ Zama ay hamoo ti ɳaayan cimoo, ay kuroo ti hanjhaya cimoo.

⁵⁶ Boro kaŋ n'ay hamoo ɳaa k'ay kuroo hanj ga duumi ay ra, agay mo ga duumi boraan ra.

⁵⁷ Takaa kaŋ nda Baaba Irkoy hunantaa n'ay sanba, agay, ay ga duu hunayan Baaba Irkoy ra, takaa din da boro kaŋ n'ay ɳaa ga duu hunayan ay ra.

⁵⁸ Woo ti takulaa kaŋ zunbu ka hun beenaa ra. Man'ti war kaagey kaŋ na man ɳaa, i buu, takaa no. Boro kaŋ na takulaa woo ɳaa ga huna hala abada.»

⁵⁹ Isa mana hayey wey cawandi kala Kapparnahum margahugoo ra.

Hunayan abadantaa šenney

⁶⁰ Isa taalibi boobo maa a se, de i nee: «Woo man'ti šenni, may no ma hin ka hanjajer a se?»

⁶¹ Isa bay hayaa kaŋ nga taalibey g'a ɳuunuɳuunu šennoo woo ga, a nee i se: «Woo mma war maray?»

⁶² De nda war dii Boraan kaŋ tee Adamize ga žigi ka koy nongoo kaŋ ra a bay ka cindi...?

⁶³ Irkoy Hundoo no ma hunandi, gaaham si baffoo hanse. Šenney kaŋ ay n'i har war se man'ti kala Hundi nda hunayan.

⁶⁴ Amma boroyan goo war ra kaŋ si naanay.» Zama, za sintinoo ga, Isa ga borey bay kaŋ si naanay nda boraan kaŋ ga nga nondi.

⁶⁵ A tonton ka nee: «Woo se ay nee war se kaŋ boro kul si hin ka kaa ay do nda man’ti Baaba Irkoy k’ā donandi a se.»

⁶⁶ Woo maaganda se nga taalibey boro boobo yee nda banda, i mana dira a bande koyne.

⁶⁷ Woo banda ga, Isa nee taalibi woy cindi hinkaa (12) se: «De war mo, war ga baa war ma koy wala?»

⁶⁸ Simon Piyer n’ā zaabi ka nee: «Ir Koyoo, may do ir ga koy? Hunayan abadantaa šenney sii kala ni kone.

⁶⁹ De mo ir naanay, ir bay mo kaŋ ni ti Irkoy Boro Henanantaa.»

⁷⁰ Isa n’i zaabi ka nee: «Man’ti agay ka war, taalibi woy cindi hinkaa (12) suuba? Amma war affoo man’ti kala šaytan.»

⁷¹ A si šelaŋ kala Žudas ga kaŋ ti Simon Iskariyot iz’aroo. Nga no ma kaa ka Isa nondi, nga taalibi woy cindi hinkaa (12) affoo.

7

Isa koy Tendewey jingaroo ra

¹ Woo banda ga, Isa na Galile dira, a si baa nga ma Žude dira, zama Alyahuudey ga ceeci ngi m’ā wi.

² Woo gar, Alyahuudey Tendewey jingaroo man.

³ Isa armey nee a se: «Hun ne ka koy Žude hala ni taalibey ma dii ni teegoyey kaŋ n’g’i tee.

⁴ Zama boro kul si goy tugyan ra nda a ga baa borey ma nga bay. Nda n’ga teegoyey wey tee, ni bon̄ bayrandi adujna se.»

⁵ Ba nga armey mana naanay a.

6 Isa nee i se: «Agay alwaati hennaa mana kaa jina, amma war, alwaatey kul ti war wane.

7 Adujnja si hin ka konna war, amma agay, a ga konna agay, zama ay goo ma seedetaray tee a ga kañ nga teegoyey ga laala.

8 War, wa žigi ka koy jingaroo ra, agay, ay si žigi ka koy jingaroo ra [jinal], zama agay alwaati hennaa mana too.»

9 Kan a na hayey wey har ka ben, nga hunday cindi Galile.

10 Waatoo kañ Isa armey žigi ka koy jingaroo ra, waatoo din nga mo žigi. Man'ti borey mma dii a kaaray, amma [a ga hima nda sandal] tuguyan ra a koy.

11 Alyahuudey g'a ceeci jingaroo ra, i nee: «Man boraan din?»

12 Alžamaa na kakaw beeri tee a ga. Boroyañ ga nee: «Boro boryo no.» Affooyañ ga nee: «Kalaa, a mma borey derandi.»

13 Woo kul, boro kul si šelañ a ga kaaray alžamaa jine, Alyahuudey hunburay se.

Isa cawandi Irkoy hugu beeroo ra

14 Waatoo kan jingaroo too nga gamoo ga ka ben no Isa žigi ka koy Irkoy hugu beeroo ra ka cawandi.

15 Alyahuudey boney haw, de i ga nee: «Taka foo nda woo ga Citaaboo bay, ka gar a mana caw?»

16 Isa n'i zaabi ka nee: «Man'ti agay wane nda hayaa kan ay g'a cawandi, boraan kañ n'ay sanba wane nda a.

¹⁷ Boro kañ ga baa nga ma nga ibaayoo tee, a ga bay wala hayaa kañ ay g'a cawandi, Irkoy do a hun wala ay boñ ga ay ga šelanj.

¹⁸ Boro kañ ga šelanj nga boñ ga, nga boñ daržaa no a g'a ceeci. Amma boro kañ ga boraan kañ na nga sanba daržaa ceeci, boraan din ti cimi, taari sii a ra.

¹⁹ Man'ti Musa ka war noo ašariyaa wala? Boro sii war ra kañ ga ašariyaa dii. Macin se war ga ceeci k'ay wii?»

²⁰ Alžamaa zaabi ka nee: «Ganji bara ni ra, may no ma ceeci ka ni wii?»

²¹ Isa n'i zaabi ka nee: «Ay na teegoy folloku tee, de war kul boñey haw.

²² Musa na war noo yaamar kañ war ma hurubangu, amma man'ti nga do a hun, a mana hun kala kaagey do, woo se ba hunanzam zaari hane war ga boro dañbangu.

²³ Nda boro ga hurubangu hunanzam zaari hane hala Musa ašariyaa masi hoondi, taka foo nda war ga futu ay ga, zama ay na boro kunturoo kul noo baani hunanzam zaari hane?

²⁴ War masi boro guna ka ciiti, amma wa ciiti nda fondaan.»

Borey ga cere hāa wala Isa ti Almasihu

²⁵ Žerizalem boro fooyan nee: «Man'ti woo da no i ga ceeci ngi m'a wii?»

²⁶ Nga ne, jamaa ra a ga šelanj, amma i si haya kul har a se. Alwakiiley bay nda cimi kañ boraan woo ti Almasihu?

²⁷ Woo, ir ga nongoo bay kañ ra a hun, amma Almasihu, waati kañ a kaa, boro kul si bay nongu kañ ra a hun.»

²⁸ Isa ga cawandi Irkoy hugu beeroo ra, a kaati ka nee: «War g'ay bay, war ga nongoo bay kañ ra ay hun? Ya na kaa nda ay boñ, boraan kañ n'ay sanba ti cimi, war, war s'a bay.

²⁹ Agay, ay g'a bay, zama nga do ay hun, nga k'ay sanba.»

³⁰ Woo se i ceeći k'a dii, amma boro kul mana kabe fur a ga, zama nga waatoo mana kaa jina.

³¹ Alžamaa ra, boro booboo naanay a, i nee: «Almasihu, waati kañ a kaa, a mma tammaasa kayfante tee ka bisa wey kañ boraan woo n'i tee wala?»

Lakkalkawayan sanbandi i ma Isa dii

³² Fariziyeñey maa kañ jamaa goo ma ñuuñuuñuu ka hayey wey har Isa ga, sargari juwalkey jineborey nda Fariziyeñey na lakkalkawayan sanba i m'a dii.

³³ Isa nee: «Ay goo war bande waati kayna koyne, nga banda ga, ay ga koy boraan kañ n'ay sanba do.

³⁴ War ga kaa k'ay ceeći, amma war si duu [agay], nongoo kañ ra agay, ay ga koy, war, war si hin ka koy a ra.»

³⁵ Alyahuudey nee cere se: «Man ra a ga baa nga ma koy kañ ra ir si hin ka duu a? Alyahuudey kañ say-say Grekey ra do a ga baa nga ma koy ka Grekey cawandi?

³⁶ Macin ti šennoo woo kañ a n'a har ka nee: <War g'ay ceeći, amma war si duu [agay], nongoo kañ ra agay, ay ga koy, war si hin ka koy a ra.»

Hari hunanteyan

37 Zaari kokorantaa hane, jingaroo zaari beeroo, Isa tun ka kay ka kaati ka nee: «Boro kanj ga jaw, a ma kaa ay do ka hanj.

38 Boro kanj ga naanay agay, isa hari hunanteyan ga fatta a ra sanda takaa kanj nda Citaaboo n'a har.»*

39 A si šelaŋ kala Irkoy Hundoo ga kanj boro kanj naanay a ga duu a. Hundoo mana nondi jina, zama Isa mana huru nga daržaa ra.

Alžamaa fay-fay Isa maaganda se

40 Alžamaa ra boroyaŋ kanj maa šenney wey nee: «Nda cimi, woo ti annaboo.»

41 Affooyaŋ nee: «Woo ti Almasihu.» Affooyaŋ mo nee: «Galile da no Almasihu ga hun wala?»

42 Citaaboo mana nee kanj Dawda banda-kazunboo, Betelehem koyraa kanj ra Dawda bay ka bara, nga ra Almasihu ga hun?†»

43 Alžamaa fay-fay Isa maaganda se.

44 Boroyaŋ i ra baa ngi m'a dii, amma boro kul mana kabe fur a ga.

Alyahuudey jineborey naanay janja

45 Lakkalkey yee sargari juwalkey jineborey nda Fariziyenjey do. I nee i se: «Macin se war mana kate a?»

* **7:38 7.37-38** «Boro kanj ga jaw, a ma kaa ay do ka hanj. 38 Boro kanj ga naanay agay, isa hari hunanteyan ga fatta a ra sanda takaa kanj nda Citaaboo n'a har», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «Boro kanj ga jaw, a ma kaa ay do ka hanj, 38 woo ti boro kanj ga naanay agay. Sanda takaa kanj nda Citaaboo n'a har, isa hari hunanteyan ga fatta a ra.», Ezekiyl 47.1; Zakarya 14.8. † **7:42 7.42** Samiyel 2to 7.12; Miše 5.1.

⁴⁶ Lakkalkey zaabi ka nee: «Abada adamize kul mana bay ka šelaŋ sanda boraan takaal!»

⁴⁷ Fariziyeŋey n'i zaabi ka nee: «War mo, war nka dere wala?

⁴⁸ Ir jineborey wala Fariziyeŋey, boro goo i ra kaŋ naanay a wala?

⁴⁹ Amma alžamaa woo kaŋ si ašariyaa bay, laalihayayaŋ no.»

⁵⁰ Nikodem kaŋ bay ka koy Isa do, ngi affoo no, a nee i se:

⁵¹ «Ir ašariyaa ga alhukum zurandi boro ga za i mana hanjajer a se, ka bay hayaa kaŋ a n'a tee wala?»

⁵² I n'a zaabi ka nee: «Ni mo, Galile boro ti ni? Fisi ka guna, n'ga dii kaŋ annabi si hun Galile.»

⁵³ [Woo banda ga, boro foo kul koy nga hugoo do.

8

Woy zinateeroo šennoo

¹ Isa koy Zaytuŋaŋey tondi hondoo boŋ.

² Subbaahi tayaa ra, a yee koyne Irkoy hugu beeroo ra, alžamaa kul koy a do. A goro k'i cawandi.

³ Citaaboo baykey nda Fariziyeŋey kate a do woy foo kaŋ diyandi zinaa ra. I n'a daŋ ngi game

⁴ ka nee Isa se: «Alfagaa, woyoo woo nka diyandi a goo ma zinaa tee kaaray.

⁵ Ašariyaa ra, Musa n'ir yaamar kaŋ woyey wey ciney i m'i warra nda tondi k'i wii. De ni, macin no n'nee?»

⁶ I nka woo har k'a sii, hala ngi ma duu a ga fondo k'a wurru. Amma Isa gunguma ka nga kabé-izoo ka hantum laboo ra.

⁷ Kaŋ i mana fay nda i g'a hāa, a tun ka nee i se: «Boraa kaŋ ga zunubu sii war ra ma jin k'a warra nda tondi.»

⁸ A yee koyne ka gunguma ka hantum laboo ra.

⁹ Kaŋ i maa šennoo woo, i fatta affoo-foo ka sintin nda boro beerey. Isa cindi nga hinne nda woyoo kaŋ cindi gamey ra.

¹⁰ Isa tun, a nee woyoo se: «Woyoo, man borey? Boro na alhukum zurandi ni ga wala?»

¹¹ Woyoo nee: «Baffoo, ay Koyoo.» Isa nee: «Agay mo, ay si alhukum zurandi ni ga. Koy, amma hō banda ga, masi yee ka zunubu tee.»]

Isa ti adujna gaayoo

¹² Isa yee koyne ka šelaŋ i se ka nee: «Agay, agay ti adujna gaayoo. Boro kaŋ hanga ay bande, šikka sii a si dira kubaa ra, hunayan gaayoo no a ga duu a.»

¹³ Fariziyenjey nee a se: «Ni, ni boŋ ga n'ga seedetaray tee. Ni seedetaraa man'ti cimi.»

¹⁴ Isa n'i zaabi ka nee: «Ba nda agay hunday no ma seedetaray tee ay boŋ ga, ay seedetaraa ti cimi, zama ay ga nongoo bay kaŋ ra ay hun, ay ga nongoo bay kaŋ ra ay ga koy. War binde, war si nongoo bay kaŋ ra ay hun wala nongoo kaŋ ra ay ga koy.

¹⁵ War, adamizey takaa nda war ga ciiti, agay, ay si boro kul ciiti.

¹⁶ Nda a gar kaŋ ya mma ciiti, ay ciitoo ti cimi, zama man'ti agay hinne no, amma agay nda Baaba Irkoy kaŋ n'ay sanba no.

¹⁷ War hunday ašariyaa ra, a hantumandi kaŋ boro hinka seedetaraa, nga ti cimi.

¹⁸ Agay, ay ga seedetaray tee ay boŋ ga, Baaba Irkoy mo kaŋ n'ay sanba ga seedetaray tee ay ga.»

¹⁹ I nee Isa se: «Man ni Baaba?» Isa zaabi ka nee: «War s'ay bay, war s'ay Baaba bay. Nda a gar war mm'ay bay, war g'ay Baaba mo bay.»

²⁰ Isa mana šenney wey har kala nooroo jinaa hugoo ra, waatoo kaŋ a goo ma cawandi Irkoy hugu beeroo ra. Boro kul man'a dii, zama nga waatoo mana kaa jina.

Baaba Irkoy ka Isa sanba

²¹ Isa nee i se koyne: «Agay, ay ga koy, war ga kaa k'ay ceeci, amma war ga buu war zunuboo ra. Nongoo kaŋ ra agay, ay ga koy, war, war si hin ka koy a ra.»

²² Alyahuudey nee: «A mma nga boŋ wii, zama a nee: <Nongoo kaŋ ra agay, ay ga koy, war, war si hin ka koy a ra?»

²³ A nee i se: «War, ganda wane nda war, agay, beene wane nda agay. War, adujna woo wane nda war, agay, adujna woo s'ay may.

²⁴ Woo se ay nee war se kaŋ war ga buu war zunubey ra, zama nda war si naanay kaŋ agay ti <a ga bara>, war ga buu war zunubey ra.»

²⁵ I nee a se: «Ni, may ti ni?» Isa nee i se: «Woo kaŋ ay n'a har war se za sintinoo ga.

²⁶ Haya boobo goo ay kone kaŋ ay g'a har war ga, nda ka war ciiti. Amma boraan kaŋ n'ay sanba ti cimi, de agay, woo kaŋ ay n'a dii mijoo ra, ay g'a har adujjna se.»

²⁷ I mana bay kaŋ Baaba Irkoy ga a ga šelanj ngi se.

²⁸ Isa nee [i se]: «Waati kaŋ war ga kaa ka Boraan kaŋ tee Adamize jer, war ga bay kaŋ agay ti <a ga bara>, kaŋ ay si haya kul tee nda ay bon, amma hayaa kaŋ Baaba Irkoy n'a cawandi ya ne, woo din no ay g'a har.

²⁹ Boraan kaŋ n'ay sanba goo ay bande, a man'ay naŋ agay hinne, zama agay, hayey kaŋ ga kan a se no ay g'i tee waati kul.»

³⁰ Waatoo kaŋ Isa goo ma wey har, boro booboo naanay a.

Ibirahima banda boro cimi-cimey

³¹ Isa nee Alyahuudey se kaŋ ga naanay a: «Nda war duumi ay šennoo ra, nda cimi ay taalibey ti war.

³² Woo ra war ga cimoo bay, de cimoo ga war sawal.»

³³ I n'a zaabi ka nee: «Ibirahima hayroo ti ir, abada ir mana bay ka tee boro bajnaa. Taka foo n'ga nee ir ga sawalandi?»

³⁴ Isa zaabi ka nee i se: «Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se kaŋ boro kul kaŋ ga zunubu tee, man'ti kala zunubu bajna.

³⁵ Ka gar bajnaa si cindi hugoo ra hala abada, hugoo koyoo izoo ga cindi hala abada.

³⁶ Adiši nda Iz'aroo na war sawal, nda cimi war ga sawalandi.

37 Ay ga bay kaŋ Ibirahima hayroo ti war, amma war ga ceeći k'ay wii, zama ay šennoo si tee war se.

38 Hayey kaŋ agay, ay dii ey Baaba Irkoy do no ay g'i har. War, hayey kaŋ war maar'ey war baaba do no war g'i tee.»

39 I na Isa zaabi ka nee: «Ir baaba ti Ibirahima.» Isa nee i se: «Nda a gar Ibirahima izeyan ti war, war ga Ibirahima teegoyey tee.»

40 Sohō war ga ceeći k'ay wii, ka gar kaŋ agay ka cimoo har war se kaŋ ay maar'a Irkoy do. Woo, Ibirahima man'a tee.

41 War, war ga war baaba teegoyey tee.» I nee a se: «Ir, ir mana hayandi woy nda aru izefututaray ra, Baaba folloku bara ir se, Irkoy.»

42 Isa nee i se: «Nda a gar Irkoy war Baaba no, war ga baa agay, zama Irkoy do ay hun ka kaa. Ya na kaa nda ay boŋ, nga k'ay sanba.»

43 Macin se war s'ay deene šennoo bay? Zama war si hin ka maa ay šennoo se.

44 War, war hun war baaba ga kaŋ ti Ibilisi. War baaba boonawey no war ga baa war m'i tee. Woo din, za sintinoo ga borowiikaw no. A si kay cimoo ra, zama cimi sii a kone. Waati kaŋ a ga taari, nga boŋ hayey ga a goo, zama taariharkaw no, taarey baaba no.

45 Agay, haya kaŋ se ay ga cimoo har, woo se war si naanay agay.

46 War ra, may ma kay ka cebe kaŋ ay na zunubu tee. Nda ay ga cimoo har, macin se war, war si naanay agay?

47 Irkoy boro ga haŋajer Irkoy šenney se, woo se war si haŋajer, zama war man'ti Irkoy boro.»

Isa bisa Ibirahima

⁴⁸ Alyahuudey na Isa zaabi ka nee: «Man'ti cimi no ir n'a har kaŋ ir nee kaŋ Samari boro ti ni, ganji goo ni ra?»

⁴⁹ Isa zaabi ka nee: «Agay, ganji sii ay ra, ay Baaba Irkoy no ay g'a beerandi, war, war g'ay kaynandi.

⁵⁰ Agay, man'ti ay boŋ daržaa no ay g'a ceeci. Boro goo no kaŋ g'a ceeci ya ne, a ga ciiti.

⁵¹ Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se, boro kaŋ n'ay šennoo dii, šikka sii, boraasidii buuyan hala abada.»

⁵² Alyahuudey nee a se: «Sohō ir bay kaŋ ganji goo ni ra. Ibirahima nda annabey buu, nga no ni, n'ga nee: <Boro kaŋ n'ay šennoo dii, šikka sii, a si buuyan taba hala abada.»

⁵³ Adiši ni, ni nka bisa ir baaba Ibirahima kaŋ buu? Annabey mo buu. Ni ti may?»

⁵⁴ Isa zaabi ka nee: «Nda a gar ya mm'ay boŋ daržandi, ay daržaa ti yaada. Ay Baaba no m'ay daržandi, nga kaŋ war, war nee: <Nga ti ir Koyoo.»

⁵⁵ War s'a bay, agay binde g'a bay. Nda ay nee ay s'a bay, ay ga hima nda war, taariharkaw. Amma ay g'a bay, de ay ga nga šennoo dii.

⁵⁶ War baaba Ibirahima binoo kan nda kaŋ nga ga dii ay zaaroo. A dii a mo, a naali.»

⁵⁷ Alyahuudey nee a se: «N'sii nda jiiri woyguu (50) jina, amma n'dii Ibirahima?»

⁵⁸ Isa nee i se: «Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se, za Ibirahima mana hayandi, agay ti <a ga bara>.»

⁵⁹ Woo ga, i na tondiyan zaa ka nee ngi m'a cetaw nda ey, amma Isa tugu ka fatta Irkoy hugu beeroo ra.

9

Isa na aru kaŋ hayandi nda danawtaray money feeri

¹ Kaŋ Isa ga bisa, a dii boro foo kaŋ hayandi nda danawtaray.

² Nga taalibey n'a hāa ka nee: «Rabbi, may ka zunubu tee, boraa woo wala nga hayragey, kaŋ se a hayandi nda danawtaray?»

³ Isa zaabi ka nee: «Man'ti woo wala nga hayragey ka zunubu tee se, amma a nka teendi hala Irkoy hinoo ma bangay a ga.

⁴ Ir, a tilasu ir ma boraa kaŋ n'ay sanba teegoyey goy kullihinne zaaroo no. Cijinoo ga kaa kaŋ ra boro kul si hin ka goy.

⁵ Kullihinne ay goo adujna ra, agay ti adujna gaayoo.»

⁶ Kan a na hayey wey har ka ben, a tufa laboo ra, a na labu diibi nda nga meeharoo, a na danaa mojney yon nda laboo.

⁷ A nee a se: «Koy, ma jumay bangoo ra kaŋ se i ga nee Silowe» – kaŋ maanaa ti «Dontokaa». A koy, a jumay, a yee kate a ga dii.

⁸ Nga taalammeyp nda borey kaŋ bay ka dii a waatoo kaŋ a ga tee gariibu, nee: «Man'ti woo da ka cindi ka goro ka gariibu?»

⁹ Boro fooyaŋ ga nee: «Nga no.» Affooyaŋ ga nee: «Abada, a mma hima nda a.» A nee: «Agay hunday no.»

¹⁰ I nee a se: «[Adiši] taka foo nda ni money feera?»

¹¹ A n'i zaabi ka nee: «Boraa kaŋ maajoo ti Isa ka labu diibi k'ay money yon ka nee ya ne: <Koy Silowe, ma jnumay.› Ay koy, ay jnumay, ay dii.»

¹² I nee a se: «Man ra a goo?» A nee: «Ay si bay.»

Fariziyeŋey na danaa kaŋ money feera hāa

¹³ I na aroo kaŋ cindi ka dana ka koy Fariziyeŋey do.

¹⁴ Woo gar hunanzam zaari hane no Isa na labu diibi ka aroo money feeri.

¹⁵ Fariziyeŋey mo yee k'a hāa wala taka foo nda a dii. A nee i se: «Labu no a n'a diibi k'a danj ay money ga, ay jnumay, ay dii.»

¹⁶ Fariziyeŋey ra boroyaŋ nee: «Boraa woo mana hun Irkoy do, zama a si hunanzam zaaroo kayandi.» De affooyan ga nee: «Taka foo nda adamize zunubante ga hin ka tammaasa kayfantey wey dumi tee?» Fay-fayyan huru i game.

¹⁷ I yee koyne ka nee danaa se: «De ni, macin no n'nee a ga, ni kaŋ a na ni money feeri?» A nee: «Annabi no.»

¹⁸ Alyahuudey mana naanay kaŋ a cindi ka tee danaw jina, a dii, hala waatoo kaŋ i na danaa kan dii, hayragey cee kate.

¹⁹ I n'i hāa ka nee: «War iz'aroo ti woo kaŋ war ga nee a hayandi a ga dana? Taka foo a ga dii sohō?»

²⁰ Nga hayragey zaabi ka nee: «Ir ga bay kaŋ ir iz'aroo ti woo, a hayandi mo a ga dana.

21 Amma takaa kañ nda a dii sohõ wala boraan
kañ na mojney feeri, ir hunday s'a bay. W'a hää,
aru beeri no, a ga hin ka šelañ nga boñ maanoo
ga.»

22 Wey ti hayey kañ hayragey n'i har, zama i ga
hunbur Alyahuudey, hayaan kañ se, Alyahuudey
nka waafaku kañ, nda boro nee nga deene boñjoo
ga Almasihu no, i ga boraan kaa margahugoo ra.

23 Woo se nga hayragey nee: «Aru beeri no,
w'a hää.»

24 Ngi cee hinkantoo, i ciya boraan se kañ cindi
ka dana, i nee a se: «Irkoy beerandi ka cimoo
har, ir ga bay kañ boraan din zunubante no.»

25 A zaabi ka nee: «Nda zunubante no, ay si
bay. Haya foo ay g'a bay kañ ti ay cindi ka dana,
sohõ ay ga dii.»

26 I nee a se: «Macin no a n'a tee ma ne? Taka
foo nda a na ni money feeri?»

27 A n'i zaabi ka nee: «Ay n'a har war se ka
bisa, war mana hanjajer ya ne. Macin se war ga
baa war ma maa koyne? War mo mma baa war
ma tee nga taalibey?»

28 I n'a wow ka nee: «Ni ti nga taalibi. Ir, ir
man'ti kala Musa taalibey.

29 Ir, ir ga bay kañ Musa se Irkoy šelañ, amma
woo, ir si bay nongu kañ ra a hun.»

30 Aroo zaabi ka nee i se: «Woo ti boñhaway
kañ war si nongoo bay kañ ra a hun, amma a
n'ay mojney feeri.

31 Ir ga bay kañ Irkoy si hanjajer zunubante se,
amma boro kañ ga hunbur a, de a ga nga ibaayoo
tee, boraan din se a ga hanjajer.

³² Abada, ir mana bay ka maa boro kaŋ hayandi a ga dana mopey ma feera.

³³ Nda a gar boraa woo nka mana hun Irkoy do, a si hin ka baffoo tee.»

³⁴ I n'a zaabi ka nee: «Ni kul mana hayandi kala zunubu ra, de nga no, ni no m'ir cawandi?» I n'a warra taray.

Mayyan ti danaw cimi-cimey?

³⁵ Isa maa kaŋ i na aroo warra taray. A n'a kubay, a nee a se: «Ni, n'ga naanay Boraa kaŋ tee Adamize wala?»

³⁶ A n'a zaabi ka nee: «May no, ay Koyoo, hala ya naanay a?»

³⁷ Isa nee a se: «N'dii a, boraa kaŋ goo ma šelanj ni bande no.»

³⁸ A nee: «Ay naanay, ay Koyoo.» A sujudu Isa jine.

³⁹ Isa nee: «Ciitiyan se agay, ay kaa adujnja ra, hala borey kaŋ si dii ma dii, wey kaŋ ga dii ma tee danaw.»

⁴⁰ Fariziyenyan kaŋ goo jeroo ga maa hayey wey, i nee a se: «Ir mo, danawayan ti ir wala?»

⁴¹ Isa nee i se: «Nda a gar danawayan ti war, zunubu si duwandi war ra. Amma sohō war ga nee: <Ir ga dii>, war zunuboo ga cindi.»

10

Kurkaa nda feejey filla yaasayantaa

¹ Isa nee: «Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se, boro kaŋ mana huru nda feejey kaloo minoo, a sar ka huru nda nongu foo, boraa din zay no, komakaw no.

² Amma boro kañ huru nda kaloo mijoo, nga ti feejey kurkaa.

³ Boraa woo kaloo mijoo hawgaykaa ga feeri a se, feejey ga maa jindoo. Nga boñ feejey, a g'i cee nda maaney, de a g'i ka koy taray.

⁴ Waati kañ a na nga waney kul fattandi, a ga dira i jine, de feejey ga hanga a, zama i ga jindoo bay.

⁵ Yaw, šikka sii, i si hanga a, amma i mma zuru a ga, zama i si yawey jindey bay.»

⁶ Isa na filla yaasayantaa woo har i se, amma i mana faham hayaa kañ ti woo kañ ga a šelan i se.

Isa ti kurkaw hennaa

⁷ Isa nee koyne: «Nda cimi, cimoo ne kañ ay g'a har war se kañ agay, agay ti feejey kaloo mijoo.

⁸ Borey kul kañ kaa [ay jine], zayyañ nda komakawayan no, feejey mana hañajer i se.

⁹ Agay, agay ti kaloo mijoo, boro kañ huru nda agay, a ga hallasi, a ga huru, a ga fatta, de a ga duu kurdoo.

¹⁰ Zayoo si kaa haya kul se kala nga ma zay, ka jinde kaa, k'i halaci. Agay, ay kaa hala i ma duu hunayan, i ma duu a nda baayan.

¹¹ Agay, agay ti kurkaw hennaa. Kurkaw hennaa ga nga hundoo noo buuyan se feejey sabbu se.

¹² Boraa kañ ga goy banaw hinne se kañ man'ti kurkaw, a si feejey may, ga dii ganjihanšoo ga kaa, a ga feejey nañ ka zuru. Ganjihanšoo g'i haamay, a g'i say.

¹³ Bora ga zuru, zama banaw de se a ga goy,
a si huzun nda feejey.

¹⁴ Agay, agay ti kurkaw hennaa, ay g'ay waney
bay, ay waney mo g'ay bay,

¹⁵ sanda takaa kañ nda Baaba Irkoy g'ay bay,
agay da mo ga Baaba Irkoy bay, ay g'ay hundoo
noo buuyan se feejey sabbu se.

¹⁶ Ay goo nda feejiyan kañ sii kaloo woo ra.
Wey din mo, kala ya kate ey. I ga maa ay jindoo,
i ga tee kur foo, kurkaw foo.

¹⁷ Woo se Baaba Irkoy ga baa agay, zama agay,
ay g'ay hundoo noo buuyan se, hala ya yee ka
duu a.

¹⁸ Boro kul s'a kaa ay ra, agay hunday no m'a
noo nda ay boñ. Ay goo nda hini k'a nondi, ay
goo nda hini ka yee k'a zaa. Woo ti yaamaroo
kañ ay duu a ay Baaba Irkoy ga.»

¹⁹ Fay-fayyan yee koyne ka huru Alyahuudey
game šenney wey maaganda se.

²⁰ Boro booboyañ i ra nee: «Ganji bara a ra, a
mma hollo. Cin se war ga hanajer a se?»

²¹ Affooyañ nee: «Šenney wey man'ti boro kañ
ra ganji goo šenney. Ganji ga hin ka danawayan
mopey feeri wala?»

Alyahuudey wanji Isa ga

²² Waatoo woo Irkoy hugu beeroo yeetiyano
jere ga Irkoy se jingaroo no, Žerizalem ra. Jiyaw
waati no.

²³ Isa goo ma dira-dira Sulaymaana galliyaa ra
kañ goo Irkoy hugu beeroo ra.

²⁴ Alyahuudey n'a kuubi k'a bere, de i nee a se: «Waati foo no n'g'ir lakkaley kaa kulba? Nda ni, ni ti Almasihu, a har ir se kaaray.»

²⁵ Isa n'i zaabi ka nee: «Ay n'a har war se, war si naanay. Teegoyey kañ agay, ay n'i tee ay Baaba Irkoy maajoo ga, ngi no ma seedetaray tee ay ga.

²⁶ Amma war, war mana naanay, zama war sii ay feejey ra [sanda takaa kañ nda ay n'a har war sel].

²⁷ Ay feejey ga maa ay jindoo se, agay, ay g'i bay, de i ga hanga agay.

²⁸ Agay, ay g'i noo hunayan abadantaa, šikka sii kañ i si halaci abada, de boro s'i kom k'i kaa ay kaboo ra.

²⁹ Ay Baaba Irkoy kañ n'i noo ya ne bisa haya kul, de mo boro kul si hin k'i kom k'i kaa Baaba Irkoy kaboo ra.

³⁰ Agay nda Baaba Irkoy, ir ti affoo.»

³¹ Alyahuudey yee koyne ka tondi zaa ka nee ngi mm'a warra nda a k'a wii.

³² Isa na šennoo zaa ka nee i se: «Teegoy henna booboyer ay n'i cebe war se kañ hun ay Baaba Irkoy do. Teegoy foo se war ga tondi k'ay warra k'ay wii?»

³³ Alyahuudey n'a zaabi ka nee: «Man'ti teegoy henney se ir ga tondi ka ni warra ka ni wii, amma Irkoy wowyanoo se, zama ni kañ ti adamize, n'ga ni boŋ tee Irkoy.»

³⁴ Isä n'i zaabi ka nee: «A mana hantumandi war ašariyaa ra ka nee: <Agay hunday nee, koyyañ ti war>?*

* **10:34 10.34** Zabur 82.6.

³⁵ Nda a nee borey se <koyyanj> kaŋ Irkoy meešennoo kaa i se, de Citaaboo si hin ka tuusandi,

³⁶ boraat kaŋ Baaba Irkoy n'ajisandi jere ga nga boŋ se k'a sanba adunja ra, war, war nee: <Ni mma Irkoy wow>, zama ay nee: <Irkoy Iz'arooti agay.>

³⁷ Nda ay s'ay Baaba Irkoy teegoyey tee, war masi naanay agay.

³⁸ Amma nda ay g'i tee, ba nda war si naanay agay, wa naanay teegoyey, hala war ma bay, war ma faham kaŋ Baaba Irkoy goo ay ra, ay goo Baaba Irkoy ra.»

³⁹ [Woo banda ga,] i ceeci k'a dii koyne, amma a hun i ra.

⁴⁰ A koy koyne Žurdenj isaa se banda, nongoo kaŋ ra Yehiya bay ka borey batize. A cindi no din.

⁴¹ Boro booboo koy a do, i nee: «Yehiya mana tammaasa kayfante kul tee, amma hayaa kul kaŋ a n'a har aroo woo ga ti cimi.»

⁴² Boro booboo naanay a no din.

11

Lazar buuyanoō

¹ Aru foo kaŋ maapoo ti Lazar, a cindi ka wirci, Betani boro no kaŋ ti Maryama nda Mart nga woymaa koyraa.

² Maryama kaŋ n'ir Koyoo yon nda turaari ka nga hinbirey ka cewey tuusu, nga no nga armaa Lazar wirci.

³ Woymey sanba Isa do ka nee: «Ir Koyoo, nga ne, ni baakaa ga wirci.»

⁴ Kaŋ Isa maa woo, a nee: «Woo man'ti buuyan wirci, amma Irkoy daržaa se a goo, hala Irkoy Iz'aroo ma daržandi woo ra.»

⁵ A gar Isa ga baa Mart, nda nga woymaa Maryama, nda Lazar.

⁶ Waatoo kaŋ a maa kaŋ a ga wirci, a cindi nongoo kaŋ ra a goo ka jirbi hinka tee koyne.

⁷ Woo banda ga, a duu ka nee taalibey se: «Ir ma koy koyne Žude.»

⁸ Taalibey nee a se: «Rabbi, sohō da Alyahu-udey ceeci ka tondi ka ni warra ka ni wii, de n'ga koy no din koyne?»

⁹ Isa zaabi ka nee: «Man'ti guuru woy cindi hinka (12) bara zaari ra? Boro kaŋ ga dira zaaroo ra, a si kati, zama a ga dii adujna woo gaayoo.

¹⁰ Amma, boro kaŋ ga dira cijinoo ra, a ga kati, zama gaayoo sii a ra.»

¹¹ Woo no Isa n'a har. Woo banda ga, a nee i se: «Lazar, ir ceroo nka jirbi, amma ay ga koy hala y'a tunandi jirboo ra.»

¹² Woo se taalibey nee a se: «Ir Koyoo, nda a nka jirbi, a ga hallasi.»

¹³ Isa mana šelaŋ kala Lazar buuyanoo ga, amma i mma nee kala hunanzamay jirbi ga a goo.

¹⁴ Waatoo din Isa nee i se kaaray: «Lazar buu.

¹⁵ A kan ya ne war maaganda se kaŋ ay sii no din, hala war ma duu ka naanay, amma ir ma koy a do.»

¹⁶ Toma kaŋ se i ga nee Taway, nee taalibey cindey se: «Ir mo ma koy hala ir ma buu a bande.»

Isa ti tunyanoo nda hunaroo

¹⁷ Waatoo kaŋ Isa koy, a gar Lazar goo saaraa ra za jirbi taaci.

¹⁸ Betani ga man Žerizalem, kilomeetar hinza cine bara gamey ra.

¹⁹ Alyahuudey ra, boro booboo kaa Mart nda Maryama do ka fondi i se nda ngi armaa buuroo.

²⁰ Waatoo kaŋ Mart maa kaŋ Isa goo ma kaa, a koy a kubay. Amma Maryama goro hugey do.

²¹ Mart nee Isa se: «Ay Koyoo, nda a gar ni mma bara ne, ag’armaa si buu,

²² [amma] ba sohō da hunday ay ga bay kaŋ haya kul kaŋ n’n’a wiri Irkoy ga, Irkoy g’ā noo mā ne.»

²³ Isa nee a se: «Ni armaa ga tun.»

²⁴ Mart nee a se: «Ay ga bay kaŋ a ga tun zaari koraa tunyanoo hane.»

²⁵ Isa nee a se: «Agay, agay ti tunyanoo nda hunaroo, boro kaŋ ga naanay agay, ba nda a buu, a ga huna.

²⁶ Baahunante kul kaŋ ga naanay agay, šikka sii a si buu abada. N’ga naanay woo wala?»

²⁷ A nee a se: «Ayyo, ay Koyoo, agay, ay ga naanay kaŋ ni ti Almasihu, Irkoy Iz’aroo kaŋ ga kaa adujja ra.»

Isa mundawey doo

²⁸ Kaŋ Mart na woo har ka ben, a koy nga woymaa Maryama do k’ā cee tuguyan ra ka nee: «Alfagaa goo ne, a ga ciya ma ne.»

²⁹ Za a maar’ā, a tun nda cahāyan ka koy a do.

³⁰ Isa mana too kate koyraa ra jina, a sii kala nongoo kaŋ ra Mart n’ā kubay.

³¹ Waatoo kañ Alyahuudey kañ kaa Maryama hugoo ra ka fondi, dii kañ a cahā ka tun ka fatta, i hanga a, zama i mma hongu kañ a mma koy saaraa do ka hēe.

³² Kañ Maryama too nongoo kañ ra Isa goo, a dii a, a sujudu a jine cewey cire ka nee a se: «Ay Koyoo, nda a gar ni mma bara ne, ag’armaa si buu.»

³³ Kañ Isa dii a ga hēe, Alyahuudey kañ kaa a bande mo ga hēe, a futu nga binoo ra, a maray.

³⁴ A nee: «Man ra war n'a dañ?» I nee a se: «Ir Koyoo, kaa ka dii.»

³⁵ Isa mundawey doo.

³⁶ Alyahuudey nee: «Guna takaa kañ nda a ga bag'a.»

³⁷ Affooyañ i ra nee: «Man’ti nga ka danaa mojney feeri, a mana taka tee kañ ra woo mo masi buu wala?»

Isa na Lazar tunandi

³⁸ Isa yee koyne ka futu nda kunehere ka koy saaraa do. Guusu no, de tondi no ma mijoo daabu.

³⁹ Isa nee: «Wa tondoo kaa!» Bukaa woymaa kañ ti Mart nee a se: «Ay Koyoo, a na hew zaa, zama jirbi taacantoo ra a goo.»

⁴⁰ Isa nee a se: «Ay mana nee ma ne kañ nda n'naanay, n'ga dii Irkoy daržaa?»

⁴¹ I na tondoo kaa. Isa na nga bojoo jer beene, a nee: «Baaba Irkoy, ay ga albarka tee ma ne, zama n'na hañajer ya ne.»

⁴² Agay, ay ga bay kañ waati kul n'ga hañajer ya ne, amma alžamaa kañ g'ay kuubi k'ay bere

maaganda se ay šelaŋ hala i ma naanay kaŋ ni k'ay sanba.»

⁴³ Kaŋ a na hayey wey har ka ben, a na jinde jer ka kaati ka nee: «Lazar, fatta kate!»

⁴⁴ Bukaa tun ka fatta, cewey nda kabey ga hawa nda kasance, ndumoo ga guma nda šukka. Isa nee i se: «W'a feeri, war m'a naŋ a ma koy.»

*Boŋkoyney hawandifutay Isa ga
(Matiyu 26.1-5; Marku 14.1-2; Luka 22.1-2)*

⁴⁵ Alyahuudey ra, boro booboyaŋ kaŋ kaa Maryama do kanyaŋ dii hayey kaŋ Isa n'i tee, i naanay a.

⁴⁶ Affooyaŋ i ra koy Fariziyenjey do ka hayey har i se kaŋ Isa n'i tee.

⁴⁷ Woo ga, sargari juwalkey jineborey nda Fariziyenjey na hoyraykey margaroo gorandi ka nee: «Macin no ir g'a tee, zama boraan woo ga tammaasa kayfante booboo tee?»

⁴⁸ Nda ir n'a naŋ takaa woo, boraan kul ga kaa ka naanay a, Rom borey ga kaa k'ir dogoo nda ir gandaa taa.»

⁴⁹ Affoo i ra kaŋ se i ga nee Kayif, jiiroo din sargari juwalkey jineboraa no, a nee i se: «War, war si haya kul bay,

⁵⁰ war si laasaabu kaŋ boro folloku ma buu jamaa dogoo ra baa war se gandaa kul ma halaci.»

⁵¹ A mana woo har nda nga boŋ, nga ti sargari juwalkey jineboraa jiiroo din, a nka annabitaray tee ka bayrandi kaŋ Isa ga hima ka buu gandaa se,

52 de man'ti gandaa hinne se, amma ka Irkoy izey mo kañ say-say marga k'i tee affoo.

53 Za hanoo din, i kayandi kañ ngi g'a wii.

54 Woo se Isa si yee ka dira Alyahuudey gamey ra i ma dii nga. A mooru no din ka koy laamaa kañ ga man saajoo, koyraa ra kañ se i ga nee Efrayim. A cindi no din, nga nda nga taalibey.

55 Alyahuudey Borcintaraa jingaroo man, boro boobo hun gandaa ra ka žigi ka koy Žerizalem ka ngi boj henanandi za jingaroo mana too.

56 I ga Isa ceeci, de i ga nee cere se Irkoy hugu beeroo ra: «Macin no war nee? Šikka sii kañ a si kaa jingaroo ra wala?»

57 Woo gar, sargari juwalkey jineborey nda Fariziyeney na yaamar noo kañ boro kañ na nongoo bay kañ ra a goo m'a har hala ngi m'a dii.

12

*Maryama na turaari doori Isa cewey ga
(Matiyu 26.6-13; Marku 14.3-9)*

1 A cindi jirbi iddu Borcintaraa jingaroo ma tee kañ Isa koy Betani, nongoo kañ ra Lazar kañ a n'a tunandi bukawey ra goo.

2 I na hawray tee a se no din, Mart ga alhaadimay, Lazar goo borey ra kañ ga goro ḥaadogoo ra Isa bande.

3 Maryama na liitar jere turaari alhakiika hay šenda kañ se i ga nee nar ka Isa cewey yon, a na nga hinbirey ka cewey tuusu, hugoo too nda turaaroo hewoo.

⁴ Žudas Iskariyot, taalibey affoo kañ ga kaa k'a nondi nee:

⁵ «Cin se turaaroo woo mana neerandi nzorfu kaaray tamma boñ zangu hinza (300) ka nondi talkey se?»

⁶ Man'ti a mma huzun talkey se, nga se a na woo har, amma zay no, nga ti nooroo talfikaa, a ga haya zaa kañ huru a ra.

⁷ Woo se Isa nee: «A nañ, a m'a jisi ay suturayanoo zaaroo se.

⁸ War nda talkey no waati kul, amma agay si cindi war bande waati kul.»

*Sargari juwalkey jineborey hawandifutay
Lazar ga*

⁹ Alyahuudey ra, jama beeri bay kañ Isa goo no din, man'ti Isa hinne se i kaa, amma hala ngi ma dii Lazar mo kañ a n'a tunandi bukawey ra.

¹⁰ Sargari juwalkey jineborey kayandi kañ ngi ga Lazar mo wii,

¹¹ zama nga maaganda se boro boobo mooru Alyahuudey ka naanay Isa.

*Isa huru Žerizalem sanda kokoy
(Matiyu 21.1-11; Marku 11.1-11; Luka 19.28-40)*

¹² Subaa ra, waatoo kañ alžama beeroo kañ kaa jingaroo ra maa kañ Isa ga kaa Žerizalem,

¹³ i na teenaynaa kabeyañ zaa ka fatta k'a kubay. I ga kaati ka nee:

«Hozaana!

Albarka ma huru boraan ra
kañ goo kaa ir Koyoo maajoo ga

kanj ti Izirayel kokoyoo.»*

¹⁴ Isa duu farka-ize foo, a goro a ga sanda takaa
kanj nda a hantumandi Citaaboo ra ka nee:

¹⁵ «Masi hunbur, Siyon koyraa ize woyoo,
nga ne, ni kokoyoo ga kaa,
a goo ma goro farka woy, nga izoo ga.»†

¹⁶ Hayey wey, nga taalibey mana faham i se jina,
amma waatoo kanj Isa jeerandi, i hongu kanj a
hantumandi a ga, de mo ngi n'i tee a se.

¹⁷ Alžamaa kanj goo Isa bande waatoo kanj a
na Lazar cee k'a fattandi saaraa ra k'a tunandi
bukawey ra, na seedetaray tee.

¹⁸ Woo se alžamaa n'a kubay, zama i maa kanj
a na tammaasa kayfantaa woo tee.

¹⁹ Fariziyenjey nee cere se: «War ga dii kanj war
si duu baffoo. Nga ne, adujnja kul koy a bande.»

Grekyan goo ma Isa cecci

²⁰ Grekyan goo borey ra kanj žigi ka koy sujudu
jingaroo ra.

²¹ I koy Filip do kanj ti Betsayda kanj goo Galile
boro k'a wiri a ga ka nee: «Ir koyoo, ir ga baa ir
ma dii Isa.»

²² Filip koy a har Andere se jina, Andere nda
Filip koy a har Isa se.

²³ Isa n'i zaabi ka nee: «Waatoo kaa kanj ra
Boraa kanj tee Adamize ga jeerandi.

²⁴ Nda cimi, cimoo ne kanj ay g'a har war se,
nda alkama gurunboo mana kanj laboo ra ka buu,
a ga cindi nga foo, amma nda a buu, a ga ize
boobo hay.

* **12:13 12.13** Zabur 118.25–26. † **12:15 12.15** Sofoni 3.16;
Zakarya 9.9.

²⁵ Boro kañ ga baa nga hundoo g'a mursu, boraa kañ konna nga hundoo adujnja woo ra, a nk'a gaabu hunayan abadantaa se.

²⁶ Boro kañ ga alhaadimay ya ne, kala a ma hanga agay, de mo nongu kañ ra agay, ay goo, nga ra ay tamoo mo goo. Boro kañ ga alhaadimay ya ne, Baaba Irkoy g'a beerandi.»

Isa šelanj nga buuyanoo ga

²⁷ «Sohō ay binoo g'ay maray, cin no ay ga nee? – <Baaba Irkoy, ay hallasi waatoo woo ra>? Amma woo da se ay kaa alwaatoo woo ra.

²⁸ Baaba Irkoy, ni maajoo daržandi!» Jinde foo hun beenaa ra ka nee: «Ay n'a daržandi, ay g'a daržandi koyne.»

²⁹ Jamaa kañ ga kay no din kañ maa, nee kañ beenaa jinjinjanoo no, affooyañ nee: «Almalayka ka šelanj a se.»

³⁰ Isa zaabi ka nee: «Man'ti agay se jindoo woo fatta, amma war maaganda se.

³¹ Sohō no adujnja woo ciitoo ga tee. Sohō adujnja woo boŋkoynoo ga warrandi taray.

³² Agay, waati kañ ay jerandi laboo ga, ay ga borey kul cendi kate ay ga.»

³³ A nka woo har ka cebe buuyanoo kañ nda nga ga hima ka buu.

³⁴ Alžamaa n'a zaabi ka nee: «Ir nka maa ašariyaa ra kañ Almasihu ga duumi hala abada, de taka foo ra n'ga nee kala Boraa kañ tee Adamize ma jerandi? May ti Boraa kañ tee Adamize woo?»

³⁵ Isa nee i se: «Gaayoo goo war game waati kayna koyne. Hala de war goo nda gaay, wa dira

a ra, kubaa masi koy hin war. Boro kañ ga dira kubaa ra si bay nongu kañ ra nga ga koy.

³⁶ Hala de gaayoo goo war do, wa naanay gaayoo, hala war ma tee gaay izeyan.» Kañ Isa na wey har, a mooru ka koy tugu i se.

Alžamaa mana naanay Isa

³⁷ Tammasa kayfantey kul kañ a n'i tee i jine, i mana naanay a,

³⁸ hala hayaa kañ annabi Ezayi n'a har ma tabati, a nee:

«Ir Koyoo, may ka naanay ir šennoo?

May se ir Koyoo hinoo bayrandi?»‡

³⁹ Woo se i si hin ka naanay, zama Ezayi yee koyné ka nee:

⁴⁰ «Irkoy na mojey danandi,
a na biney šendandi,
hala mojey masi duu ka dii,
biney masi faham, Irkoy nee:

«I masi koy tuubi
y'i noo baani.»§

⁴¹ Ezayi na woo har, zama a nka dii Isa daržaa, a šelañ a ga.

⁴² Woo kul, ba jineborey ra, boro boobo naanay a. Amma Fariziyeney maaganda se i si ngi bonj bangandi, i masi koy ngi gaaray margahugoo ra.

⁴³ Zama i ga baa adamizey ma ngi noo darža ka bisa Irkoy wanoo.

Isa šennoo ga borey ciiti

‡ **12:38 12.38** Ezayi 53.1. § **12:40 12.40** Ezayi 6.9-10.

44 Isa kaati ka nee: «Boro kaŋ ga naanay agay, man'ti agay no a naanay a, amma boraan kaŋ n'ay sanba no a naanay a.

45 Boro kaŋ dii agay, boraan kaŋ n'ay sanba no a dii a.

46 Agay, ay kaa adujna ra sanda gaay, hala boro kul kaŋ ga naanay agay masi cindi kubaa ra.

47 Boro kaŋ maa ay šenney, a mana gaabu i ga, man'ti agay no m'a ciiti, zama ay mana kaa hala ya adujna ciiti, amma ya nka kaa ka adujna hallasi.

48 Boro kaŋ wanji ay ga, a mana yadda ay šenney ga, a goo nda nga ciitikaa: šennoo kaŋ ay n'a har no m'a ciiti zaari koraa hane.

49 Zama ya na šelanj nda ay boŋ, amma Baaba Irkoy kaŋ n'ay sanba hunday k'ay noo yaamaroo woo kaŋ ay g'a har nda woo kaŋ ga ay ga šelanj.

50 Ay ga bay mo kaŋ nga yaamaroo ti hunayan abadantaa. Woo se hayey kaŋ ay g'i har, ay g'i har sanda takaa kaŋ nda Baaba Irkoy n'i har ya ne.»

13

Isa na nga taalibey cewey numay

1 Za Borcintaraa jingaroo mana too, Isa ga bay kaŋ nga waatoo kaa ka hun adujna woo ra ka koy Baaba Irkoy do. A baa nga borey kaŋ goo adujna ra, a bag'ey hala nongu kaŋ ga a si bisa.*

2 Hawraa ga, Ibilisi daŋ ka ben Žudas, Simon Iskariyot iz'aroо binoo ra a m'a nondi.

* **13:1 13.1** «hala nongu kaŋ ga a si bisa», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «hala benantaa ga».

³ Isa kaŋ ga bay kaŋ Baaba Irkoy na hayey kul dan̄ nga kaboo ra, a bay mo kaŋ Irkoy do nga hun, Irkoy do nga ga koy.

⁴ A tun hawraa ga, a na nga darbawey kaa k'i jisi ka zaara zaa ka gamahaw.

⁵ Woo banda ga, a na hari doori tuu ra ka duu ka taalibey cewey numay k'i tuusu nda zaaraa kaŋ ga gamoo haw.

⁶ Kaŋ a too Simon Piyer ga, a nee a se: «Ay Koyoo, ni no m'ay cewey numay?»

⁷ Isa n'a zaabi ka nee: «Hayaa kaŋ agay, ay goo m'a tee, n'si maanaa bay sohō da, amma woo banda ga, n'ga kaa ka faham a se.»

⁸ Piyer nee a se: «Abada n's'ay cewey numay!» Isa n'a zaabi ka nee: «Nda ay mana ni numay, n'sii nda ay do baa.»

⁹ Simon Piyer nee a se: «Ay Koyoo, man'ti ay cewey hinne, amma ay kabey nda ay bojoo mo!»

¹⁰ Isa nee a se: «Boro kaŋ numay ka ben si too kala cee numayyan hinne ga, za nga kul no ma henan. War, war henan, amma man'ti war kul.»

¹¹ A ga boraa bay kaŋ g'a nondi, woo se a nee: «Man'ti war kul no ma henan.»

¹² Kaŋ a na ngi cewey numay ka ben, a na nga darbawey zaa, a goro njaadogoo ra koyne, a nee i se: «War faham woo kaŋ ay n'a tee war se wala?»

¹³ War, war ga nee ya ne ‹Alfagaa› nda ‹Koy›, war šelan̄ ka boori, zama nga ti agay.

¹⁴ Nda agay, ay na war cewey numay, agay kaŋ ti Koy nda Alfagaa, war mo, war ga hima ka cere cee numay.

¹⁵ Zama himakasinay no kaŋ ay n'a noo war se hala takaa kaŋ ay n'a tee war se, war mo m'a

tee.

¹⁶ Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se, tam si bisa nga koyoo, diyaw mo si bisa boraan kaŋ n'a sanba.

¹⁷ Nda war ga hayey wey bay, war ga duu gomni nda war g'i tee.

¹⁸ Man'ti war kul ga ay goo, agay, ay ga borey bay kaŋ ay n'i suuba, amma hala Citaaboo šennoo ma tabati kaŋ nee: <Boraan kaŋ goo ma takula njaay ay bande bere ay ga k'ay tafa.>[†]

¹⁹ Za sohō ay g'a har war se za woo mana tee, hala waati kaŋ a tee, war ma naanay kaŋ agay ti <a ga bara>.

²⁰ Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se, boro kaŋ na diyaan dii kaŋ ay g'a sanba, boraan n'ay dii. Boro kaŋ n'ay dii, a na boraan kaŋ n'ay sanba dii.»

Isa bayrandi kaŋ nga taalibi foo ga kaa ka nga nondi

(*Matiyu 26.20-25; Marku 14.17-21; Luka 22.21-23*)

²¹ Kaŋ Isa na hayey wey har ka ben, binoor maray, a nee kaaray: «Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se, war affoo g'ay nondi.»

²² Taalibey na cere guna-guna, i si bay boro kaŋ ga a goo.

²³ Nga taalibey affoo, woo kaŋ Isa ga bag'a, goo njaadogoo ra Isa gandey here.

²⁴ Simon Piyer na kabe ka šelanj a se a ma hää boro kaŋ ga Isa goo.

²⁵ Taaliboo din bere Isa gandey here, a nee a se: «Ay Koyoo, may no?»

[†] **13:18 13.18** Zabur 41.10.

²⁶ Isa zaabi ka nee: «Boraa ti woo kañ se ay ga takula dunba sufa k'a noo.» Kañ a na dunboo sufa, a n'a [zaa k'a] noo Žudas, Simoñ Iskariyot iz'aroo se.

²⁷ Za takulaa dunboo nondi, nga no Ibilisi huru Žudas ra. Isa nee a se: «Hayaa kañ n'g'a tee, a tee nda cahāyan.»

²⁸ Woo, borey kul kañ goo ḥaadogoo ra mana faham haya kañ se a na woo har a se.

²⁹ Haya kañ se Žudas ti nooroo talfikaa, woo se boro fooyañ ga hongu kañ Isa nka nee a se kañ a ma koy hayey day kañ ga ngi ga too jingaroo se, wala a nka nee a se kañ a ma misikiiney noo haya.

³⁰ A na takulaa dunboo taa, a fatta dogoo din da. Cijinoo too.

Yaamar taaga

³¹ Waatoo kañ Žudas fatta, Isa nee: «Sohō Boraa kañ tee Adamize jeerandi, Irkoy jeerandi a ra.

³² [Nda Irkoy jeerandi a ra,] Irkoy mo g'a jeerandi nga boñ ra, a g'a jeerandi sohō da.

³³ Ay zankey, ay goo war bande alwaati kayna koyne. War g'ay ceeci, de sanda takaa kañ nda ay n'a har Alyahuudey se ka nee: <Nongoo kañ ra ay ga koy, war si hin ka koy a ra>, war mo ay g'a har war se sohō.

³⁴ Ay ga war noo yaamar taaga kañ ti war ma baa cere sanda takaa kañ nda ay baa war, war mo ma baa cere.

³⁵ Woo ra borey kul ga bay kañ ay taalibey ti war, nda war goo nda baji cere se.»

*Isa bayrandi kañ Piyer ga nga yankar
 (Matiyu 26.31-35; Marku 14.27-31; Luka 22.31-34)*

³⁶ Simon Piyer nee a se: «Ay Koyoo, man ra n'ga koy?» Isa zaabi ka nee [a se]: «Nongoo kañ ra ay ga koy, sohō n'si hin ka hanga agay. Amma n'ga kaa ka hanga agay waati tana.»

³⁷ Piyer nee a se: «Ay Koyoo, macin se ay si hin ka hanga ni sohō da? Ay g'ay hundoo noo buuyan se ni maaganda se.»

³⁸ Isa zaabi ka nee: «N'ga ni hundoo noo buuyan se ay maaganda se? Nda cimi, cimoo ne kañ ay g'a har ma ne, šikka sii gorgaa si ciya kañ n'g'ay yankar cee hinza.»

14

Isa ti fondaakanj ga koy Baaba Irkoy do

¹ Isa nee i se: «War biney masi hasara, wa naanay Irkoy*, war ma naanay agay mo.

² Gorodoo boobo goo ay Baaba Irkoy hugoo ra. Nda a gar man'ti cimi no, ay ga nee war se: <Ay ga doo hanse war se> wala?

³ De waati kañ ay koy, ay ga doo hanse war se, ay ga yee kate, ay ga war zaa ay bande hala nongu kañ ra agay, ay goo, war mo ma bara a ra.

⁴ Nongoo kañ ra [agay,] ay ga koy, war ga nga fondaak bay.»

⁵ Toma nee a se: «Ay Koyoo, ir si nongoo bay kañ ra n'ga koy, takoo nda ir ga nga fondaak bay?»

* **14:1 14.1** «wa naanay Irkoy», Grek šenni ra, almaganaa faa ti «war ga naanay Irkoy».

⁶ Isa nee a se: «Agay, agay ti fonda, nda cimoo, nda hunaroo. Boro kul si too Baaba Irkoy do nda man'ti nda agay.

⁷ Nda war n'ay bay, war g'ay Baaba Irkoy mo bay. Za sohō war g'a bay, war dii a.»

⁸ Filip nee a se: «Ay Koyoo, Baaba Irkoy cebe ir se, a ga wasa ir se.»

⁹ Isa nee a se: «Alwaatoo kul kaŋ ay n'a tee war bande, man'ay bay, Filip? Boro kaŋ dii agay, a dii Baaba Irkoy. Taka foo n'ga nee: <Baaba Irkoy cebe ir se>?

¹⁰ Mana naanay kaŋ agay, ay goo Baaba Irkoy ra, Baaba Irkoy goo ay ra? Šenney wey kaŋ ay g'i har war se, ay s'i har nda ay boŋ. Baaba Irkoy kaŋ ga duumi ay ra no ma nga teegoyey tee.

¹¹ Wa naanay agay kaŋ ay goo Baaba Irkoy ra, Baaba Irkoy mo goo ay ra, wala war ma naanay teegoyey wey sabbu se.

¹² Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se, boro kaŋ ga naanay agay, teegoyey mo kaŋ ay g'i tee, a g'i tee. Koyne mo a ga hayayan tee kaŋ bisa wey, zama agay, ay ga koy Baaba Irkoy do,

¹³ de mo haya kul kaŋ war n'a ḥaaray ay maapoo ga, ay g'a tee, hala Baaba Irkoy ma jeerandi Iz'aroo ra.

¹⁴ Nda war na haya wiri ay ga ay maapoo ga, agay, ay g'a tee.»

*Isa na allaahidu noo kaŋ Hundi Henanantaa
ga kaa*

¹⁵ «Nda war ga baa agay, war g'ay yaamarey dii.

16 De agay, ay ga Baaba Irkoy ḥaaaray a ma war
noo Faabakaw tana hala a ma cindi war bande
abada.

17 Nga ti Hundi cimikoynoo kañ adunja si hin
ka duu a, zama a si dii a, a s'a bay. War, war g'a
bay, zama a cindi war bande, a ga kaa ka bara
war ra.

18 Ay si war nañ sanda alyatimyañ, ay goo kaa
war do.

19 Ne nda kayna adunja si dii agay koyne,
amma war, war ga dii agay, zama agay, ay ga
huna, war mo, war ga huna.

20 Hanoo din, war ga bay kañ ay goo ay Baaba
Irkoy ra, de war, war goo ay ra, agay, ay goo war
ra.

21 Boro kañ kone ay yaamarey goo, de a n'i dii,
nga no ma baa agay. Boro kañ ga baa agay, ay
Baaba Irkoy ga baa bora, ay ga bag'a, de agay
hunday g'ay boñ bayrandi a se.»

22 Žud kañ man'ti Iskariyot nee a se: «Ay
Koyoo, macin se ir se n'ga baa ma ni boñ
bayrandi, amma man'ti adunja se?»

23 Isa zaabi ka nee a se: «Boro kañ ga baa agay,
a g'ay šennoo dii. Ay Baaba Irkoy ga bag'a. Ir ga
koy a do, ir ga gorodoo tee a do.

24 Boro kañ si baa agay, a s'ay šenney dii.
Šennoo kañ war ga maar'a, man'ti agay wane
nda a, amma Baaba Irkoy kañ n'ay sanba wane
nda a.

25 Ay na hayey wey har war se kañ ay cindi
war bande.

26 Faabakaa kañ ti Hundi Henanantaa kañ
Baaba Irkoy g'a sanba ay maanoo ga, nga, a ga

haya kul cawandi war se. A ga war hongandi haya kul kañ [agay,] ay n'a har war se.

²⁷ Ay ga alaafiyaa cindandi war bande, ay ga war noo ag'alaafiyaa. Man'ti takaa kañ nda adujna g'a noo nda agay, ay g'a noo war se. War biney masi hasara, i masi jiti.

²⁸ War maa kañ agay, ay nee war se: «Ay ga koy, de ay goo kaa war do.» Nda a gar war ga baa agay, war ga jaali nda kañ ay ga koy Baaba Irkoy do, zama Baaba Irkoy bisa agay.

²⁹ Sohō ay na woo har war se za a mana tee, hala waati kañ a tee, war ma naanay.

³⁰ Ay si šenni boobo har war bande koyne, zama adujna boŋkoynoo goo kaa. A sii nda ay ga hini kul.

³¹ Amma kala adujna ma bay kañ ay ga baa Baaba Irkoy, ay ga goy nda sanda takaa kañ nda a n'ay yaamar. Wa tun, ir ma hun ne.»

15

Isa ti alanebjnaa cimoo

¹ «Agay, agay ti alanebjnaa cimoo, ay Baaba Irkoy ti alaneb faaroo beerikaa.

² Tuuri kabe kul kañ goo ay ga kañ si ize tee, a g'a dunbu, amma wey kañ ga ize tee, a g'i henanandi hala i ma ize tee ka tonton.

³ War, war henan ka ben šennoo kañ ay n'a har war se maaganda se.

⁴ Wa duumi ay ra, agay, ay ga duumi war ra. Takaa kañ nda tuuri kabe si hin ka ize tee nda nga boŋ, nda man'ti a mma duumi alanebjnaojoo ga, takaa din da war mo, sanda tuuri kabe war

si hin ka ize kul tee* nda man'ti war nka duumi ay ra.

⁵ Agay, agay ti alanebjanjoo, war, war ti kabey. Boro kaŋ duumi ay ra, agay, ay ga duumi a ra, a ga ize boobo tee[†] sanda tuuri kabe, zama bila agay war si hin ka haya kul tee.

⁶ Boro kaŋ si duumi ay ra ga warrandi taray, a ga kogu sanda tuuri kabe, woo banda ga, tuuri kabey ga margandi ka warrandi nuune ra, de i ga ton.

⁷ Nda war duumi ay ra, ay šenney duumi war ra, wa haya ḥaaray kaŋ war ga baa, a ga teendi war se.

⁸ Woo ra ay Baaba Irkoy ga jeerandi: war ma ize boobo tee[‡] sanda tuuri kabe, war ma tee ay taalibey.

⁹ Takaa kaŋ nda Baaba Irkoy bag'ay, takaa din da nda agay mo baa war. Wa duumi ay bajoo ra.

¹⁰ Nda war g'ay yaamarey dii, war duumi ay bajoo ra sanda takaa kaŋ nda ay n'ay Baaba Irkoy yaamarey dii, de ay duumi nga bajoo ra.

¹¹ Ay na hayey wey har war se hala ay jaaloo ma bara war ra, haya kul mas'a gaza.

¹² Ay yaamaroo ne: war ma baa cere sanda takaa kaŋ nda ay baa war.

¹³ Baji beeri sii no kaŋ bisa boro ma nga hundoo noo buuyan se nga cerey maaganda.

¹⁴ Ay cerey ti war nda war ga hayey tee kaŋ ay g'i ka war yaamar.

¹⁵ Ay si nee war se tam koyne, zama tam si hayaa bay kaŋ nga koyoo g'a tee. Ay nee war se

* **15:4 15.4** «ka ize tee» man'ti kala haya kaŋ boro g'a tee Irkoy maaganda se. † **15:5 15.5** Sorro 4to. ‡ **15:8 15.8** Sorro 4to.

ay cerey, zama haya kul kaŋ ay maar'a ay Baaba Irkoy do, ay n'a bayrandi war se.

¹⁶ Man'ti war k'ay suuba, amma agay ka war suuba ka war danj hala war ma koy, war ma hin ka izeyan[§] sanda tuuri kabe, war izey ma duumi hala haya kaŋ war n'a wiri Baaba Irkoy ga ay maajoo ga, a m'a noo war se.

¹⁷ Hayey wey nda ay na war yaamar hala war ma baa cere.»

Adunja konna Isa nda nga ganakey

¹⁸ «Nda adunja konna war, war ma bay kaŋ agay no a jin ka konna agay.

¹⁹ Nda a gar adunja wane nda war, adunja ga baa borey kaŋ ti nga wane, amma zama a si war may, de mo ay na war suuba ka war kaa a game, woo se a ga konna war.

²⁰ Wa hongu šennoo kaŋ ay n'a har war se kaŋ ti: <Tam si bisa nga koyoo.› Nda i n'ay gurzugay, i ga war mo gurzugay, nda i n'ay šennoo dii, i ga war mo šennoo dii.

²¹ Amma wey kul i g'i tee war se ay maajoo sabbu se, zama i si boraa bay kaŋ n'ay sanba.

²² Nda a gar ya nka mana kaa ka šelanj i se, i si duu zunubu. Sohō i si duu kobay ka nee ngi mana zunubu tee.

²³ Boro kaŋ konna agay, konna ay Baaba Irkoy mo.

²⁴ Nda a gar ya nka mana teegoyey tee i jine kaŋ boro kul man'i tee, i si duu zunubu. Sohō i dii ey, de i konna agay nda ay Baaba Irkoy.

25 Amma woo tee hala šennoo kañ hantumandi
ngi ašariyaa ra ma tabati kañ nee: <I konna agay
bila addalil,>*

26 Waati kañ Faabakaa kaa kañ ay g'a sanba
war se ka hun Baaba Irkoy do, nga ti Hundi
cimikoynoo kañ ga hun Baaba Irkoy do, a ga
seedetaray tee ay ga.

27 War mo, war ga tee seede, zama za sintinoo
ga, war goo ay bande.»

16

1 «Ay na hayey wey har war se hala war masi
koy naanay nañ.

2 I ga war kaa ngi margahugey ra, de mo waati
ga kaa kañ boro kul kañ na war wii ga hongu
nga nka Irkoy gana.

3 I ga wey tee, zama i man'ay Baaba Irkoy bay,
i man'ay bay.

4 Amma ya nka wey har war se hala waati kañ
ngi waatoo kaa, war ma hongu kañ agay, ay n'i
har war se. Hayey wey, ya n'i har war se za
sintinoo ga, zama ay goo war bande.»

Hayey kañ Faabakaa g'i tee

5 «Sohō ay ga koy boraa do kañ n'ay sanba,
boro kul s'ay hāa war ra ka nee: <Man ra n'ga
koy?>

6 Amma kañ se ay na woo har, nga se war biney
hanse ka maray.

7 Agay, ay ga cimoo har war se: A baa war se
ya koy, zama nda ay mana koy, Faabakaa si kaa
war do, amma nda ay koy, ay g'a sanba war do.

* **15:25 15.25** Zabur 35.19; 69.5.

⁸ Waati kaŋ a kaa, a ga adunjna layboo cebe a se haya kaŋ ti zunubu here, haya kaŋ ti šerretaray here, nda haya kaŋ ti ciitoo here.

⁹ Haya kaŋ ti zunubu here, zama i mana naanay agay.

¹⁰ Haya kaŋ ti šerretaray here, zama ay ga koy Baaba Irkoy do, de mo war si dii agay koyne.

¹¹ Haya kaŋ ti ciitoo here, zama adunjna bonkoynoo ciitandi.

¹² Haya booboyaŋ goo ay kone kaŋ ay ga baa y'i bayrandi war se, amma war si hin k'i dii sohō da.

¹³ Waati kaŋ a kaa, nga, Hundı cimikoynoo, a ga war gongu cimoo kul ra, zama a si šelaŋ nga bon ga, amma a ga hayaa har kaŋ a maar'a, de a ga hayey har war se kaŋ ga kaa ka kaa.

¹⁴ A g'ay jeerandi, zama a ga hayaa zaa kaŋ ti agay wane k'a bayrandi war se.

¹⁵ Haya kul kaŋ ti Baaba Irkoy wane, agay wane, woo se ay ga nee kaŋ a ga hayaa zaa kaŋ ti agay wane k'a bayrandi war se.»

Binemarayyanoo ga bere ka tee jaali

¹⁶ «Ne nda kayna war si yee ka dii agay, ne nda kayna koyne, war ga dii agay.»

¹⁷ Nga taalibey ra, affooyernee cere se: «Macin no a ga baa k'a har ir se: <Ne nda kayna war si yee ka dii agay, ne nda kayna koyne, war ga dii agay?> Macin no a ga baa k'a har kaŋ a nee: <Zama ya mma koy Baaba Irkoy do?>»

¹⁸ I nee mo: «Macin no a ga baa k'a har [kaŋ a nee]: <Ne nda kayna?> Ir si bay haya kaŋ no a ga baa ka nee.»

19 Isa bay kaŋ i mma baa i ma nga hää, a nee i se: «War ga cere hää nda hayaa kaŋ ay n'a har ka nee: <Ne nda kayna war si yee ka dii agay, ne nda kayna koyne, war ga dii agay.»

20 Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se, war ga kaa ka hëe ka yooyo, de adujnja ga jaali. War, war biney ga kaa ka maray, amma war binemarayyanoo ga bere ka tee jaali.

21 Waati kaŋ woy ga duu nga bonj, bine-marayyan ga tee a se, zama nga waatoo ka kaa. Waati kaŋ a na zankaa danj adujnja ra, a si yee ka hongu nga zaraboo, jaaloo maaganda se, zama adamize foo kaa adujnja ra.

22 Takaa din da, war mo, war biney ga maray sohõ da, amma ay ga kaa ka dii war koyne, de war biney ga jaali, de war jaaloo, boro kul s'a kaa war ra.

23 Hanoo din, war s'ay hää nda haya kul. Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har war se, haya kaŋ war n'a ḥaaray Baaba Irkoy ga ay maapoo ga, a g'a noo war se.

24 Hala sohõ war mana haya kul ḥaaray ay maapoo ga. Wa ḥaaray, war ga duu hala haya kul masi war jaaloo gaza.»

Isa duu adujnja ga hinay

25 «Ay na wey har war se nda filla yaasayanteyan. Waatoo ga kaa kaŋ ay si yee ka šelaŋ war se nda filla yaasayanteyan, amma ay ga šelaŋ war se kaaray Baaba Irkoy ga.

26 Hanoo din, war ga ḥaaray ay maapoo ga, ay si nee war se kaŋ ay ga Baaba Irkoy ḥaaray war se,

²⁷ zama Baaba Irkoy hunday ga baa war, zama war baa agay, de mo war, war naanay kañ agay, ay mana hun kala Irkoy do.

²⁸ Ay hun Baaba Irkoy do ka kaa adujnja ra, ay ga yee ka hun adujnja ra ka koy Baaba Irkoy do.»

²⁹ Nga taalibey nee a se: «Nga ne, sohō n'ga šelanj kaaray, de n'si haya kul har nda filla yaasayante.

³⁰ Sohō ir bay kañ n'ga haya kul bay, a si too boro kul ma ni hāa, woo se ir ga naanay kañ Irkoy do ni hun.»

³¹ Isa zaabi ka nee i se: «War ga naanay sohō?

³² Nga ne, waatoo goo kaa, de mo waatoo kaa ka ben kañ ra war ga say-say, boro foo kul ga koy nga do, de war g'ay nañ agay hinne, amma man'ti agay hinne no, zama Baaba Irkoy goo ay bande.

³³ Ay na wey har war se hala ay bande war ma duu alaafiyaa. War ga zarabi adujnja ra, amma wa bine tee, agay, ay duu adujnja ga hinay.»

17

Isa na Irkoy ḥaaray nga boŋ se

¹ Kañ Isa na hayey wey har, a na nga bojoo jer ka beenaa guna, a nee: «Baaba Irkoy, waatoo kaa. Ni Iz'aroo daržandi hala a ma ni daržaa cebe,

² sanda takaa kañ nda n'n'a noo hini hundikoyni kul ga, hala borey kul kañ n'n'i noo a se, a m'i noo hunayan abadantaa.

³ Hunayan abadantaa man'ti kala, i ma ni bay, ni, Irkoy follokaa cimikoynoo nda boraa kañ n'n'a sanba kañ ti Isa Almasihu.

4 Ay na ni daržaa cebe laboo ga. Ay na goyoo benandi kaŋ n'n'a noo ya ne y'a tee.

5 Sohō ni, Baaba Irkoy, ay daržandi ni hunday jeroo ga nda daržaa kaŋ cindi ya ne ni jere za adupnja mana tee.»

6 «Ay na ni maajoo bayrandi borey se kaŋ n'n'i noo ya ne adupnja ra. Ni wane nda ey, amma n'n'i noo ya ne, i na ni šennoo dii.

7 Sohō i bay kaŋ haya kul kaŋ n'n'a noo ya ne mana hun kala ni do.

8 Zama ay na šenney har i se kaŋ n'n'i har ya ne, i n'i dii, i bay nda cimi kaŋ ni do ay hun, de i naanay kaŋ ni k'ay sanba.

Isa na Irkoy ḥaaray nga taalibey se

9 Ngi se agay, ay ga ḥaaray, man'ti adupnja se ay ga ḥaaray, amma borey kaŋ n'n'i noo ya ne se, zama ni wane nda ey.

10 De mo haya kul kaŋ goo ay kone ti ni wane, haya kaŋ goo ma ne ti agay wane, de i n'ay jeerandi.

11 Ay si cindi adupnja ra koyne, ngi, i goo adupnja ra, agay, ay goo ma koy ni do. Baaba Irkoy henanantaa, m'i hawgay ni maajoo kaŋ n'n'a noo ya ne maaganda se hala i ma tee affoo, takaa kaŋ nda agay nda ni ti affoo.

12 Waatoo kaŋ ay goo i bande, ay n'i gaabu ni maajoo kaŋ n'n'a noo ya ne maaganda se. Ay n'i hawgay, ba affoo mana dere i ra, nda man'ti halacintaa hala Citaaboo šennoo ma tabati.*

* **17:12 17.12** Zabur 41.10.

¹³ Sohō ay goo ma koy ni do, ay ga woo har adujna ra hala ay jaaloo ma bara i ra, haya kul mas'a gaza.

¹⁴ Agay, ay n'i noo ni šennoo, adujna konna ey, zama a s'i may sanda takaa kaŋ nda a s'ay may.

¹⁵ Man'ti ya mma ḥaaray hala m'i daŋ adujna se jere ga, amma ya mma baa m'i hallasi boro laalaa ra kaŋ ti Ibilisi.

¹⁶ Adujna s'i may takaa kaŋ nda a s'ay may.

¹⁷ Cimoo k'i henanandi, ni šennoo, nga ti cimoo.

¹⁸ Takaa kaŋ nda n'n'ay sanba adujna ra, agay mo n'i sanba adujna ra.

¹⁹ [Agay,] ay g'ay boŋ jisandi jere ga ma ne ngi maaganda se, hala ngi mo ma jisandi jere ga ma ne nda cimi.»

Isa na Irkoy ḥaaray nga ganakey kul se

²⁰ «Man'ti ngi hinne se ay ga ḥaaray, amma borey mo se kaŋ ga naanay agay ngi šennoo sabbu se,

²¹ hala i kul ma tee affoo, sanda takaa kaŋ nda ni, Baaba Irkoy n'goo ay ra, de agay, ay goo ni ra. Ngi mo ma tee affoo ir ra, hala adujna ma naanay kaŋ ni k'ay sanba.

²² Agay, ay n'i noo daržaa kaŋ n'n'a noo ya ne, hala i ma tee affoo sanda takaa kaŋ nda ir ti affoo.

²³ Ay goo i ra, ni goo ay ra, hala i ma tee affoo ka timme, de adujna ma bay kaŋ ni k'ay sanba, de mo n'bag'ey sanda takaa kaŋ nda n'baa agay.

²⁴ Baaba Irkoy, borey kaŋ n'n'i noo ya ne, ay si baa kala nongu kaŋ ra agay, ay goo, ngi mo

ma bara ay bande hala i ma dii ay daržaa, woo kaŋ n'n'a noo ya ne, zama n'baa agay za adujnja mana daara.

²⁵ Baaba Irkoy šerrantaa, adujnja mana ni bay, amma agay, ay na ni bay, de borey wey bay kaŋ ni k'ay sanba.

²⁶ Ay na ni maajoo bayrandi i se, ay ga kaa k'a bayrandi i se hala bajoo kaŋ nda n'baa agay ma bara i ra, de agay, ya bara i ra.»

18

Takaa kaŋ nda Isa diyandi

(Matiyu 26.47-56; Marku 14.43-50; Luka 22.47-53)

¹ Waatoo kaŋ Isa na hayey wey har ka ben, a fatta nda nga taalibey ka koy Sederonj gooroo boŋ faa ga kaŋ ra saddiŋa foo goo, nga nda ey.

² Žudas kaŋ g'a nondi mo ga nongoo bay, zama Isa nda nga taalibey ga doona ka cere marga no din.

³ Žudas huru lakkalkawayan kaŋ hun sargari juwalkey jineborey nda Fariziyeŋey do, nda soojey jine ka koy no din, fitillaryan, nda bundu boŋ diinanteyan, nda wongu jinayyan goo i kone.

⁴ Isa kaŋ ga hayey kul bay kaŋ ga kaa ka duu nga, a man ka nee i se: «May no war g'a wiri?»

⁵ I n'a zaabi ka nee: «Isa Nazaret bora.» Isa nee i se: «Agay ne.» Žudas kaŋ g'a nondi goo i bande.

⁶ Waatoo kaŋ Isa nee i se: «Agay ne», i yee nda banda ka kaŋ ganda.

⁷ A yee koyne k'i hāa ka nee: «May no war g'a wiri?» I nee: «Isa Nazaret bora.»

⁸ Isa zaabi ka nee: «Ay nee war se kaŋ agay no. Nda agay no war g'ay wiri, wa wey naŋ i ma koy.»

⁹ Woo ti hala šennoo ma tabati kaŋ ra a nee: «Borey kaŋ n'n'i noo ya ne, ba affoo mana dere ya ne.»*

¹⁰ Simon Piyer kaŋ kone takuba foo goo n'a hoobu ka sargari juwalkey jineboraa tamoo kar ka kabe hennaa here haŋaa dunbu. Tamoo maajoo ti Malšus.

¹¹ Isa nee Piyer se: «Ni takubaa yeeti nga hugoo ra. Ay si gurzugaa potoo hayaa hanj kan Baaba Irkoy n'a noo ya ne wala?»

I na Isa ka koy Hannu do

(Matiyu 26.57-58; Marku 14.53-54; Luka 22.54)

¹² Sooje margaroo, nda ngi boŋkoyni beeroo, nda Alyahuudey lakkalkey na Isa dii k'a haw.

¹³ I n'a ka koy Hannu do jina, zama Kayif kaŋ ti sargari juwalkey jineboraa jiřoo din, nga wandoo baaba no.

¹⁴ Kayif ti boraa kaŋ bay ka Alyahuudey hoyray ka nee: «Boro foloku ma buu jamaa dogoo ra baa.»†

Piyer na Isa yankar

(Matiyu 26.69-70; Marku 14.66-68; Luka 22.55-57)

¹⁵ A gar, Simon Piyer nda taalibi foo hanga Isa. Taaliboo din, sargari juwalkey jineboraa g'a

* **18:9 18.9** Zamnaa 6.39; 17.12. † **18:14 18.14** Zamnaa 11.49-50.

bay, a huru Isa bande sargari juwalkey jineboraa batumaa ra.

¹⁶ Amma Piyer goo ma kay taray, hugoo mijnoo jeroo ga. Taalibi faa kañ sargari juwalkey jineboraa g'a bay fatta ka šelanj woyoo kañ ga hugoo mijnoo hawgay se ka Piyer hurandi.

¹⁷ Koñjaa kañ ga hugoo mijnoo hawgay nee Piyer se: «Ni mo, n'goo aroo woo taalibey ra wala?» A nee: «Ay sii i ra.»

¹⁸ Tamey nda lakkalkey goo ma kay no din, i na nuune diinandi ka cankan, zama hargu goo. Piyer goo i ra, a ga kay ka cankan.

*Isa danandi sargari juwalkey jineboraa jine
(Matiyu 26.59-66; Marku 14.55-64; Luka 22.66-71)*

¹⁹ Sargari juwalkey jineboraa na Isa hää nga taalibey nda nga cawandoo ga.

²⁰ Isa n'a zaabi ka nee: «Agay, ay šelanj kaaray adunja se. Waati kul ay ga cawandi margahugoo nda Irkoy hugu beeroo kañ ra Alyahuudey ga cere marga, de mo ya na haya kul har tuguyan ra.

²¹ Macin se n'g'ay hää? Borey hää kañ maa hayaa kañ ay n'a har. Nga ne, ngi, i ga hayey bay kañ ay n'i har.»

²² Šenney wey ga, lakkalkaw foo kañ goo no na Isa sañ ka nee: «Takaa woo nda n'ga tuuru sargari juwalkey jineboraa se?»

²³ Isa n'a zaabi ka nee: «Nda ay mana šelanj ka boori, haya laalaa cebe ya ne kañ ay n'a har, nda ay šelanj ka boori, macin se n'g'ay kar?»

²⁴ Woo banda ga, Hannu n'a sanba a ga hawa sargari juwalkey jineboraa Kayif do.

*Piyer yee ka Isa yankar
(Matiyu 26.71-75; Marku 14.69-72; Luka 22.58-62)*

²⁵ Simon Piyer goo ma kay no din a ga cankan. I nee a se: «Ni mo, n'goo nga taalibey ra wala?» A n'a yankar ka nee: «Ay sii i ra.»

²⁶ Sargari juwalkey jineboraa tamey affoo kanj ti boraan kaŋ Piyer na hanjaa dunbu boro, nee a se: «Ya na dii ni a bande saddinjaa ra wala?»

²⁷ Piyer yee koyne k'a yankar, dogoo din da gorgaa ciya.

*I na Isa ka koy goforner Pilat do
(Matiyu 27.1-2, 11-14; Marku 15.1-5; Luka 23.1-5)*

²⁸ I na Isa ka hun Kayif do ka koy gofornero tuujidogoo ra. Subbaahi tayaa no. Ngi hunday mana huru gofornero batumaa ra hala ngi masi žiibi, de ngi ma hin ka Borcintaraa jingaroo ſaayanoo njaa.

²⁹ Pilat fatta taray ka koy i do ka nee: «Macin no war nee aroo woo n'a tee?»

³⁰ I n'a zaabi ka nee: «Nda a gar woo man'ti goy futu teekaw, ir si kate a ni do.»

³¹ Woo ga, Pilat nee i se: «W'a dii war hunday, war m'a ciiti nda war ašariyaa.» Alyahuudey nee a se: «Ir sii nda fondo ka boro wii.»

³² Woo ti hala ſennoo ma tabati kaŋ Isa n'a har ka cebe buuyanoo kaŋ nda nga ga buu.‡

³³ Pilat yee goforner tuujidogoo ra, a na Isa cee ka nee a se: «Ni ti Alyahuudey kokoyoo wala?»

³⁴ Isa zaabi ka nee: «Ni nka woo har nda ni bon, wala boroyaj ka ſelaij ma ne ay ga?»

‡ 18:32 18.32 Zamnaa 3.14; 12.32-33.

³⁵ Pilat zaabi ka nee: «Alyahuudu ti agay wala? Ni gandaa nda sargari juwalkey jineborey na ni danj ay kaboo ra, macin no n'n'a tee?»

³⁶ Isa zaabi ka nee: «Ay Laamaa, man'ti adujna woo wane nda a. Nda a gar ay Laamaa, adujna woo wane nda a, ay tamey ga wongu hala ya si huru Alyahuudey kabey ra, amma sohō da ay Laamaa, man'ti laboo woo wane nda a.»

³⁷ Pilat nee a se: «Adiši kokoy ti ni?» Isa zaabi ka nee: «Ni hunday k'a har kokoy ti agay. Hayaan kanj se ay hayandi, hayaan kanj se ay kaa adujna ra, man'ti kala ka seedetaray tee cimoo ga. Boro kul kanj ti cimoo wane ga hañajer ay jindoo se.»

³⁸ Pilat nee a se: «Cimoo ti macin?»

I na Isa zukandi ka nee i m'a wii

(Matiyu 27.15-31; Marku 15.6-20; Luka 23.13-25)

Šennoo woo banda ga, Pilat yee koyne ka fatta ka koy Alyahuudey do ka nee i se: «Agay, ya na dii a ga addalil kul.

³⁹ Alaada no war se, ya boro foo tanj war se Borcintaraa jingaroo ga. Adiši war ga baa ya Alyahuudey kokoyoo tanj war se wala?»

⁴⁰ I yee koyne ka kaati ka nee: «Man'ti nga, amma Barabas.» Ka gar Barabas man'ti kala zay beeri.

19

¹ Woo banda ga, Pilat danj kanj i ma Isa dii k'a barzu.

² Soojey na tuuri fita karjikoyniyan tur k'i tee kokoy fuula k'a danj bonjoo ra. I na darbay ciray zaram danj a ga.

³ I man a ka nee a se: «Ir ga sallam ni ga, Alyahuudey kokoyoo!» De i g'a noo sanfariyan.

⁴ Pilat yee koyne ka fatta ka nee Alyahuudey se: «Nga ne, ay kate a war se taray hala war ma bay kaŋ ya na duu a ga addalil kul.»

⁵ Isa fatta taray, karji fulaa nda darbay ciraan goo a ga. Pilat nee i se: «Boraa ne!»

⁶ Kanj sargari juwalkey jineborey nda lakkalkey dii a, i kaati ka nee: «A kanji! A kanji kanjandibundu ga!» Pilat nee i se: «W'a dii war hunday, war m'a kanji, zama agay, ya na duu a ga addalil.»

⁷ Alyahuudey n'a zaabi ka nee: «Ir, ir goo nda ašariyaa, ir ašariyaa ra, a mma hima ka buu, zama a na nga boŋ tee Irkoy Iz'aroo.»

⁸ Waatoo kaŋ Pilat maa šennoo woo, a hunbur ka tonton.

⁹ A huru goforner tuujidogoo ra, a nee Isa se: «Man ra ni, n'ga hun?» Amma Isa man'a zaabi.

¹⁰ Pilat nee a se: «N'si tuuru ya ne? N'si bay kaŋ ay goo nda hini ka ni taŋ, ay goo nda hini ka ni kanji?»

¹¹ Isa zaabi ka nee [a se]: «N'si duu ay ga hini kul nda man'ti a nka hun ma ne beene. Woo se boraa kaŋ n'ay noo ma ne duu zunubu ka tonton.»

¹² Za waatoo woo, Pilat ceeći k'a tanj. Amma Alyahuudey ga kaati ka nee: «Nda n'na woo tanj, ni man'ti kokoy beeroo cere. Boro kul kaŋ nee kokoy ti nga cebe kaŋ kokoy beeroo iberi ti nga.»

¹³ Kaŋ Pilat maa šenney wey, a na Isa ka koy taray, a goro ciitidogoo ra, nongoo ra kaŋ se i ga nee Tondi Daaranterey, Ebere šenni ra Gabata.

¹⁴ Borcintaraa jingaroo soolurey zaaroo no, guuru woy cindi hinka (12) dimma ga. A nee Alyahuudey se: «War kokoyoo ne!»

¹⁵ I kaati ka nee: «A ma buu! A ma buu! A kanji kanjandibundu ga!» Pilat nee i se: «Ya war kokoyoo kanji?» Sargari juwalkey jineborey zaabi ka nee: «Ir sii nda kokoy kañ man'ti kokoy beeroo.»

¹⁶ Woo banda ga, Pilat n'a noo i se a ma kanjandi.

Isa kanjandiyano

(*Matiyu 27.32-44; Marku 15.21-32; Luka 23.26-43*)

I na Isa dii ka koy.

¹⁷ Isa hunday ka nga kanjandibundoo jeeje, ka fatta ka koy nongoo kañ se i ga nee Bongaasoo dogoo, Ebere šenni ra Golgota.

¹⁸ No din ra i n'a kanji, nga nda boro hinka, i na affoo kul dañ Isa kabe foo here, a goo gamey ra.

¹⁹ Pilat hantum haya ga k'a dañ kanjandibundoo ga. Hantumoo ti: «Isa Nazaret boraan, Alyahuudey kokoyoo.»

²⁰ Alyahuudey ra, boro booboo na hantumoo caw, zama nongoo kañ ra Isa kanjandi ga man koyraa. Hantumoo sii kala Ebere, nda Lateñ, nda Grek šenni ra.

²¹ Alyahuudey ra, sargari juwalkey jineborey nee Pilat se: «Masi hantum <Alyahuudey kokoyoo>, amma hantum kañ nga ka nee: <Agay ti Alyahuudey kokoyoo.>»

²² Pilat zaabi ka nee: «Haya kañ ay n'a hantum, hantumandi ka ben.»

23 Waatoo kañ soojey na Isa kanji ka ben, i na nga bankaarawey zaa k'i zamna, zamna taaci, sooje foo kul zamna foo. I na nga kaayoo mo zaa kañ mana taandi, šukka folloku no kañ i n'a kay za beene hala ganda.

24 I nee cere se: «Ir mas'a kottu, ir ma alkurra kar ka dii boro kañ ga duu a.» Woo teendi hala Citaaboo šennoo ma tabati kañ nee:

«I n'ay bankaarawey zamna,
i na alkurra kar ay darbaa ga.»*
Woo ti hayey kañ soojey n'i tee.

25 Isa kanjandibundoo jeroo ga, nga jnaa, nda nga jnaa woymaa, nda Maryama kañ ti Klopas wandoo, nda Maryama Magdala boraa goo ma kay.

26 Waatoo kañ Isa dii nga jnaa, taaliboo kañ a ga bag'a goo ma kay jeroo ga, a nee nga jnaa se: «Nanjay, ni iz'aroo ne.»

27 Woo banda ga, a nee taaliboo se: «Ni jnaa ne.» Za waatoo woo, taaliboo n'a dii nga do.

Isa buuyanoo

(Matiyu 27.45-56; Marku 15.33-41; Luka 23.44-49)

28 Woo banda ga, Isa kañ ga bay kañ hayey kul teendi ka ben, hala Citaaboo šennoo ma tabati, a nee: «Ay jaw.»†

29 Jinay foo goo no kañ ga too nda binegar. I na zaara didiji izopu bundu ga k'a sufa k'a too nda binegar k'a manandi mijoo ga.

* **19:24 19.24** Zabur 22.19. † **19:28 19.28** Zabur 69.22.

³⁰ Waatoo kañ Isa na binegaroo taba, a nee: «Hayaa kul teendi.» Woo banda ga, a na nga bojoo sinji, hundoo hun.

Sooje foo na Isa caraan fun

³¹ Hunanzam zaaroo soolurey zaaroo no kañ ti alzumaa, hala kunturey masi koy cindi kanjandi-bundey ga hunanzam zaaroo hane, haya kañ se hunanzam zaaroo woo man'ti kala hunanzam zaari beeri, woo se Alyahuudey wiri Pilat ga i ma cewey kayri k'i zumandi.

³² Soojey kaa, i na ijinaa cewey kayri, nda woo kañ kanjandi a bande.

³³ Kañ i kaa Isa ga, kañ i dii a buu ka ben, i mana cewey kayri.

³⁴ Amma soojey affoo n'a hay nda yaaji caraar, dogoo din da kuri nda hari doo.

³⁵ Boraa kañ dii a ka seedetaray tee, nga seedetaraa ti cimi, boraa din ga bay kan cimi no nga g'a har, hala war mo, war ma naanay.

³⁶ Woo teendi hala Citaaboo šennoo ma tabati kañ nee: «Nga birey, ba affoo mana kayri.»[‡]

³⁷ Citaaboo šenni foo nee koyne: «I ga boraan guna kañ i n'a fun.»[§]

Isa danandi saaraan ra

(Matiyu 27.57-61; Marku 15.42-47; Luka 23.50-56)

³⁸ Woo banda ga, Isufi Arimate koyraa boro kañ ti Isa taalibi, amma tuguyan ra Alyahuudey hunburay se, wiri Pilat ga nga ma Isa kunturoo

[‡] 19:36 19.36 Fattaroo 12.46; Kabuyaney 9.12; Zabur 34.21.

[§] 19:37 19.37 Zakarya 12.10.

zumandi. Pilat yadda. Isufi kaa, a na kunturoo zumandi.

³⁹ Nikodem mo kaa kañ cee jinaa a koy Isa do cijin here. A kate nga bande mir kañ i n'a jaami nda alowe, i ga too kilo waranza (30) cine.

⁴⁰ I na Isa kunturoo zaa k'a didiji nda kasance, ka jii hew kaanayañ danj a ga, sanda takaa kañ Alyahuudey alaadaa g'a tee suturayan ra.

⁴¹ Woo gar, saddinja foo goo nongoo kañ ra a kanjandi. Saddinja din ra saaray taaga foo goo no kañ ra boro mana bay ka jisandi.

⁴² No din ra i na Isa jisi, zama saaraa ga man, Alyahuudey hunanzam zaaroo soolurey zaaroo maaganda se.

20

Saaray koonoo šennoo

(Matiyu 28.1-8; Marku 16.1-8; Luka 24.1-12)

¹ Jirbiyyaa zaari jinaa kañ ti alhadoo, Maryama Magdala boraa koy saaraa do za subbaahi tayaa kañ kubay goo, a dii kañ tondoo kañ ga saaraa mijoo daabu hun a ga.

² A zuru ka koy Simon Piyer nda taaliboo kañ Isa ga bag'a do ka nee i se: «I n'ir Koyoo zaa saaraa ra, de mo ir si bay nongu kañ ra i n'a danj.»

³ Piyer nda taalibi faa fatta ka koy saaraa do.

⁴ Ngi boro hinkaa zuru cere bande, taalibi faa zuru ka bisa Piyer, de a n'a jin ka too saaraa do.

⁵ A gunguma ka fuuni, a dii kañ kasancaa jisandi, amma a mana huru.

6 Simoŋ Piyer kaŋ goo dumaa ga kaa. A huru saaraa ra, a dii kaŋ kasancaa jisandi

7 nda šukkaa kaŋ bay ka bara Isa bojoo ga, a mana jisandi kasance faa ra, amma a kunkunandi jere ga.

8 Waatoo din taalibi faa kaŋ jin ka too saaraa do huru nga mo, a dii, a naanay.

9 Zama hala waatoo din i mana faham Citaaboo šennoo se kaŋ nee kaŋ Isa ga hima ka tun bukawey ra.*

10 Woo banda ga, taalibey yee ngi do.

*Isa bangay Maryama Magdala bora se
(Matiyu 28.9-10; Marku 16.9-11)*

11 Maryama ga kay taray, saaraa jeroo ga, a ga hēe. Kaŋ a goo ma hēe, a gunguma ka fuuni saaraa ra,

12 de a dii almalayka hinka kaŋ ga bankaaray kaarayyan goo, i goo ma goro nongoo kaŋ ra Isa kunturoo bay ka jisandi, affoo goo bojoo heroo ra, affaa goo cewey heroo ra.

13 I nee a se: «Woyoo, macin se n'ga hēe?» A n'i zaabi ka nee: «I nk'ay Koyoo zaa, de mo ay si bay nongu kaŋ ra i n'a daŋ.»

14 Kaŋ a na woo har kul a neli, de a dii Isa goo ma kay, amma a mana bay wala Isa no.

15 Isa nee a se: «Woyoo, macin se n'ga hēe? May no n'g'a wiri?» A mma nee saddijaa koyoo no, a nee a se: «Ay koyoo, nda ni, ni k'a ka koy, nongoo har ya ne kaŋ ra n'n'a daŋ, ya koy a zaa.»

* **20:9 20.9** Zabur 16.10.

¹⁶ Isa nee a se: «Maryama!» A jeli, de a nee a se Ebere šenni ra: «Rabbuni!» - maanaa «Alfagaa».

¹⁷ Isa nee a se: «Mas'ay dii, zama ya na žigi ka koy [ay] Baaba Irkoy do jina. Amma koy ag'armey do, de ma nee i se kañ ay ga žigi ka koy ay Baaba do kañ ti war Baaba, ay Koyoo do kañ ti war Koyoo.»

¹⁸ Maryama Magdala boraan koy bayrandi taalibey se ka nee i se kañ nga dii ir Koyoo, de a na hayey wey har nga se.

*Isa bangay nga taalibey se
(Matiyu 28.16-20; Marku 16.14-18; Luka 24.36-49)*

¹⁹ Hanoo din hunday, jirbiiyyaa zaari jinaa kañ ti alhadoo, alaasaroo ra, hugoo kañ ra taalibey goo mijney ga daaba Alyahuudey hunburay se. Isa kaa ka kay gamey ra, a nee i se: «Alaafiyaa ma kaa war ga!»

²⁰ Kañ a na woo har, a na nga kabey nda nga caraa cebe i se. Taalibey jaali nda ir Koyoo diiroo.

²¹ [Isa] nee i se koyne: «Alaafiyaa ma kaa war ga!» Takaa kañ nda ay Baaba Irkoy n'ay sanba, agay mo ga war sanba.

²² Šennoo woo banda ga, a na mijnoo hewoo funsu i ga ka nee i se: «Wa dii Hundi Henananta!

²³ Borey kañ war ga ngi zunubey yaafa, i ga yaafandi, wey kañ war wanji ka ngi zunubey yaafa, i si yaafandi.»

Isa bangay Toma se

²⁴ Toma kañ se i ga nee Taway, taalibi woy cindi hinkaa (12) affoo sii i bande waatoo kañ Isa bangay.

²⁵ Taalibey cindey cindi i ga nee a se: «Ir dii ir Koyoo.» Amma a nee i se: «Nda ay mana dii nga kabey pontey dogey, nda ay man'ay kabe-izoo danj pontey dogey ra, nda ay man'ay kaboo danj caraan ra, laabudda, ay si naanay.»

²⁶ Jirbi yaaha banda ga, Isa taalibey goo kune-here koyne, de Toma goo i bande. Isa kaa, hugoo mijney ga daaba, a kay gamey ra. A nee i se: «Alaafiyaa ma kaa war ga!»

²⁷ Woo banda ga, a nee Toma se: «Ni kabe-izoo danj ne, ay kabey guna, kate ni kaboo mo, a danj ay caraan ra. Masi tee boro kañ si naanay, amma ma naanay!»

²⁸ Toma n'a zaabi ka nee: «Ni ti ay Koyoo, ay Irkoy!»

²⁹ Isa nee a se: «Zama n'dii agay, nga se ni naanay. Borey duu gomni kañ mana dii agay, amma i naanay.»

Citaaboo woo hantumyanoo addaliloo

³⁰ Isa yee ka tammaasa kayfante booboyañ tee koyne [nga] taalibey jine kañ mana hantumandi citaaboo woo ra.

³¹ Hayey wey hantumandi hala war ma naanay kañ Isa ti Almasihu, Irkoy Iz'aroo, de nda war naanay, war ma duu nga maajoo ra hunayan.

¹ Woo banda ga, Isa bangay koyne taalibey se Tiberiyad isabangoo jeroo ga. Takaa ne kañ nda a bangay:

² Simon Piyer, nda Toma kañ se i ga nee Taway, nda Nataniyel kañ Kana kañ goo Galile boro no, nda Zebede iz'arey, nda nga taalibey boro hinka koyne goo cere bande.

³ Simon Piyer nee i se: «Ay ga koy hamisa hoo.» I nee a se: «Ir mo, ir ga koy ni bande.» I fatta ka koy huru harihiyoo ra. Cijinoo woo, i mana baffoo dii.

⁴ Subbaahi tayaa ra, Isa goo ma kay guraa ga, amma taalibey mana bay wala Isa no.

⁵ Isa nee i se: «Zankey, hamisa sii war kone?» I n'a zaabi ka nee: «Kalaa.»

⁶ A nee i se: «Wa filijoo warra hiyoo caraw gumaa here, war ga duu.» I n'a warra, i mana hin k'a cendi koyne, hamisaa booboyanoo maaganda se.

⁷ Taaliboo kañ Isa ga bag'a nee Piyer se: «Ir Koyoo no!» Za Simon Piyer maa kañ ir Koyoo no, a na nga kaayoo dan, zama gaa koonu no a goo, de a na nga boj cetaw isabangoo ra.

⁸ Taalibey cindey kaa nda hiyoo, i na filijoo kañ ga too nda hamisa kursu, zama i si mooru guraa, kabedaaru zangu hinka (200) cine bara ngi nda guraa game.

⁹ Kañ i zunbu guraa ga, i dii denji-ciray kañ hamisa goo a boj nda takula.

¹⁰ Isa nee i se: «Wa kate hamisawey ra kañ war ne k'i dii.»

¹¹ Simon Piyer huru hiyoo ra ka filijoo cendi kate guraa ga, a ga too nda hamisa beeri zangu

nda woyguu cindi hinza (153). Woo kul kaŋ duwandi, filijoo mana kottu.

¹² Isa nee i se: «Wa kaa ka ɻaa.» Taalibey ba affoo mana yadda k'a hää ka nee: «May ti ni?» Zama i ga bay kaŋ ir Koyoo no.

¹³ Isa man, a na takulaa zaa k'i noo, hamiisaa mo takaa din da.

¹⁴ Cee hinzantoo ti woo kaŋ Isa ga nga boŋ bangandi nga taalibey se, za a tun bukawey ra banda ga.

Isa nda Piyer faajikaaraa

¹⁵ Waatoo kaŋ i ɻaa ka ben, Isa nee Simon Piyer se: «Simon, Yehiya* iz'aroo, n'ga baa agay ka bisa borey wey wala?» A nee a se: «Ayyo, ay Koyoo, ni, n'ga bay kaŋ ay ga baa ni.» Isa nee a se: «Ay feeji-izey kur!»

¹⁶ Cee hinkantoo, a nee koyne: «Simon, Yehiya iz'aroo, n'ga baa agay wala?» A nee a se: «Ayyo, ay Koyoo, ni, n'ga bay kaŋ ay ga baa ni.» Isa nee a se: «Tee ay feejey kurkaa.»

¹⁷ A nee a se cee hinzantoo ra: «Simon, Yehiya iz'aroo, n'ga baa agay wala?» Piyer binoo maray kaŋ hala cee hinza a ga nee nga se: «N'ga baa agay wala?» A nee a se: «Ay Koyoo, ni, n'ga haya kul bay, n'ga bay kaŋ ay ga baa ni.» [Isa] nee a se: «Ay feejey kur.

¹⁸ Nda cimi, cimoo ne kaŋ ay g'a har ma ne, waatoo kaŋ n'ga zanka, n'ga ni gamoo haw nda ni boŋ, n'ga koy nongu kaŋ ra n'baa. Amma waati kaŋ ni žen, n'ga ni kabey šerre, de

* **21:15 21.15-17** Yehiya da se i ga nee Yunusa, Matiyu 16.17ra.

boroyan ga ni gamoo haw, i ga ni ka koy nongu
kaŋ n'si baa ra.»

¹⁹ A nka woo har ka cebe buuyanoo kaŋ nda
Piyer ga kaa ka Irkoy jeerandi. Kaŋ a šelaŋ ka
ben, a nee a se: «Hanga agay.»

Isa nda taaliboo kaŋ a ga bag'a faajikaaraa

²⁰ Piyer neli, de a ga dii taaliboo kaŋ Isa ga
bag'a goo ma kaa ngi bande, boraan kaŋ hawraa
waati a bere Isa gandey here ka nee a se: «Ay
Koyoo, may ma ni nondi?»[†]

²¹ Kaŋ Piyer ga dii a, a nee Isa se: «De woo, ay
Koyoo, macin no ma kaa ka tee a ga?»

²² Isa nee a se: «Nda ay baa a ma cindi hala ya
kaa, ni baa foo? Ni, hanga agay.»

²³ Woo ga, šennoo dira armey game kaŋ
taaliboo din si buu. Ka gar Isa mana nee a se
kaŋ a si buu, amma a nka nee: «Nda ay baa, a
ma cindi hala ya kaa, [ni baa foo?]»

*Isa na haya booboyaŋ tee kaŋ mana hantu-
mandi*

²⁴ Taaliboo din no ma hayey wey seedetaraa
too, nga k'i hantum. Ir ga bay mo kaŋ nga
seedetaraa ti cimi.

²⁵ Haya booboyaŋ goo no kaŋ Isa n'i tee koyne.
Nda i n'i fesufesu k'i hantum affoo-foo, ay si
tammahā wala ba adunja ga hin ka citaabey zaa
kaŋ ra i ga hantumandi.

[†] **21:20 21.20** Zamnaa 13.25.

Songhai de Gao

Songhay, Koyraboro Senni: Songhai de Gao (Bible)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc. and BFP Velberter Mission

Language: Songhai de Gao

Contributor: BFP Velberter Mission

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

593ebd0d-f3c5-5f89-8599-37209ac56328